Türkiye İş Bankası'nın Çocuklarımıza Armağanıdır

Kumbara

NİSAN 1982 / Sayı : 42

KÜÇÜKDİŞ

BULGULAR BELLİ. SENİN EN BÜYÜK HATAN SİNİRLENDİĞİN ZAMAN BAĞIRMAMAK, İÇİNE ATMAK. BU GİDİŞLE ÜLSER OLURSUN.

İNSANIN SIK BAĞIRMASI, SİNİRLERİNİ RAHATLATMASI GEREK. BAĞIRMAMAK TANSİYONU YÜKSELTİR.
ÖĞÜTLERİNİ DİNLEYECEĞİM.

NE YEMEK PİŞİRMEMİ İSTERSİN DURGUNBOĞA?
NE Mİ İSTİYORUM?

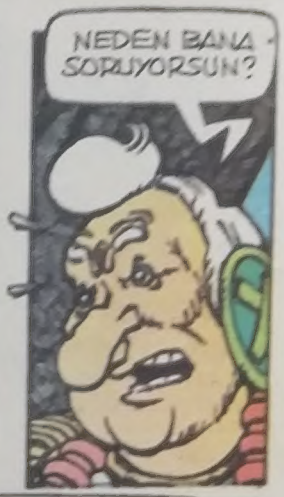
NEDEN BANA SORUYORSUN?

BU EVİN KADINI SEN DEĞİL MİSİN?

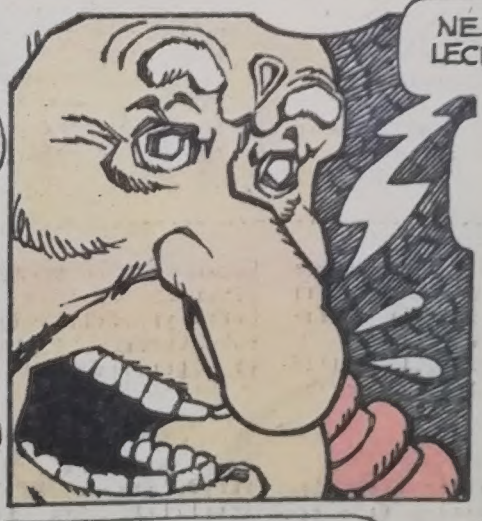
NE PİŞİRECEĞİNİ BEN Mİ BİLECEĞİM, YOKSA SEN Mİ?

ARTIK BU EVDE BANA SAYGI KALMADI.

DAVUL GÖLGESİ, DURGUN BOĞA'NIN BÖYLE SİNİRLENMESİNİN NEDENİNİ SÖYLER MİSİN?..

SİZE BİR MEKTUP VAR

Nisan Ayı'nın Getirdikleri

BAHARIN güzel günleri başladı. Sabahleyin uyandığınızda güneşin dost ışıkları ve kuş cıvıltılarıyla karşılaştığınız, doğanın yeniden canlandığı güzel günlere kavuştuk. Bakalım "KUMBARA" derginiz bu güzel günlerde, Nisan sayısında sizlere neler sunuyor.

Kumbara

Ayda bir yayınlanır.
Nisan 1982 - Sayı 42

Türkiye İş Bankası A.Ş.
Halkla İlişkiler
Müdürlüğü adına Sahibi,
A. BÜLENT AYDIN

Sorumlu Yazı İşleri
Yönetmeni:
YILMAZ SEVİMLİ

ONK AJANS
tarafından hazırlanan
bu dergi HÜRRİYET
OFSET MATBAACILIK
VE GAZETECİLİK A.Ş.
tesislerinde basılmıştır.
(1 Nisan 1981)

Adres:
KUMBARA Dergisi
Halkla İlişkiler
Müdürlüğü
Atatürk Bulvarı, 191
Kavaklıdere-ANKARA

Kapak Resmi
"23 Nisan"
SİNAN GÜRDAĞCIK

Ünlü öykü yazarlarımızdan Memduh Şevket Esendal'ın "Dövüş" adlı öyküsünü Mustafa Delioğlu sizin için resimledi.

"Buz üstünde bir şampiyon" yazısıyla yeni Dünya Şampiyonu Elaine Zayak'ı tanıyacaksınız.

Araştırmacı-eğitimci Hikmet Altınkaynak sizin için bir öykü yazdı: "Tarzansız Bir Gün".

"Anadolu Söylenceleri"nde Ali Püsküllüoğlu size Bülbül ile Kırlangıç'ı anlatıyor.

"Zehra Ablam ve Ben"de Eda Bebeğin mamasında iki sevimli kardeşin yeni bir serüvenini okuyacaksınız.

Nurhan Aydın, sporda ünlü basketbolcu sayı kralı Erman'ı size tanıtıyor.

Sevgi ve esenlik dileklerimizle, sağlıcakla kalınız.

KUMBARA

Kapaktaki Konu:

Ulusal Egemenlik ve Çocuk Bayramı

BAYRAMLAR eğlenmek içindir, kutlanmak içindir, ama öyle bayramlar vardır ki, aynı zamanda bizi düşündürür, yeni bir değerlendirme yapmaya zorlar. İşte, bir yılın belirli günlerinde bizleri düşündüren ilk bayram, dünya önünde eşine az rastlanır ilk kurtuluş savaşımını veren, bağımlı uluslara kurtuluş örneği olan Atatürk'ün, Büyük Millet Meclisi'ni açtığı günü, ulusun en genç bireylerine, siz çocuklara armağan ettiği bayram, Ulusal Egemenlik ve Çocuk Bayramı'dır.

23 Nisan, Türkiye Cumhuriyeti tarihinde çok önemli bir yer tutar. Birinci Dünya Savaşını izleyen günlerde "hasta adam" olarak nitelendirilen Osmanlı İmparatorluğu parçalanma tehlikesiyle karşı karşıyadır. Oysa yüce Türk ulusu tehlike karşısında birleşmek, tek bir yürek halinde tehlikeye karşı koymak yeteneğine sahiptir. 19 Mayıs 1919'da Samsun'a çıkan Mustafa Kemal, Erzurum ve Sivas kongrelerini yaptıktan sonra 27 Aralık 1919'da Ankara'ya gelir. 19 Mart 1920'de yayınlanan genelge ile de seçimlerin yapılması sağlanıyordu. 23 Nisan 1920'de de ülkenin her yanından gelen milletvekilleri Meclis'te toplanıyorlardı.

23 Nisan 1920'lerden bu yana 62 yıl geçti. O gün dikilen küçük, narin fidan gelişti, büyüdü ve koca-man bir Türkiye Cumhuriyeti Devleti oldu. İşte, sizlerin bakımına bırakılan bu cumhuriyeti koruyacak, devrimlerin bekçiliğini yapacak, Türk Ulusunu, sağlam beden ve kafayla çalışarak geliştirecek, güçlendireceksiniz. Bunu hiçbir zaman unutmayınız. Bayramınız kutlu olsun.

BİZE DE MEKTUP VAR

Derginizde şiir, hikâye yarışması açılırsa, çok memnun olurum.

FATMA YAKIŞIKLI/
Boğazlıyan-Yozgat

Derginizin en çok öyküler bölümünü ve Sizin Sayfanız adlı bölümünü çok beğeniyorum. Dileğim bunların sürekli çıkmasıdır.

İLKAY TEMİZYÜREK/
Hacıbektaş-Nevşehir

Derginizi ilgiyle okuyorum. En çok sevdiğim bölümler Garip Ama Gerçek, 1 Yazar 1 Yapıt.

NURSEN ŞAHİNYILMAZ/
Mesudiye-Ordu

Derginizi çok seviyorum ama, her ay bir ansiklopedi ekini beraber çıkarırsanız çok memnun olurum. Hem ben hem de bütün okurlarınız bilgi sahibi olur.

SERDAR GÜRSOY/
Osmancık-Çorum

● *Sevgili çocuklar, yakın ilgi ve önerilerinize çok teşekkür ederiz. Yarışma konusu bizim de düşüncelerimiz arasında, ancak ansiklopedi eki yayınlamak şimdilik yayın programımızda yok.*

● *Bu arada dış ülkelerde KUMBARA DERGİSİ'ni okuyan, beğenen ve bu dergiyi sizlere armağan eden İŞ BANKANIZA ve Kumbara Dergisine mektup yazıp dileklerini, sevgilerini, isteklerini belirten değerli öğretmen ve çok değerli öğrenci arkadaşlarınıza da teşekkür ederiz.*

Öğretmen Ali Akar, Uhlandschule, Lichtenstein-B. Almanya; Öğretmen Erol Çetinkaya, Erding Grundschule, Klettham, B. Almanya; Öğretmen İsmet Şevki Develioğlu, O.S., Hannover, B. Almanya; Öğretmen Şengül Abanuz, Marienschule, Neuwied, B. Almanya; Öğretmen Ali Yiğit, Grundschule, Bad Windsheim, B. Almanya.

Almanya'da devamlı Kumbara dergisi okuyorum, her köşesini beğeniyorum. Yalnız "Sizin Sayfanız" bölümünde fıkralar köşesini genişletmenizi bekliyorum.

BEKİR YUMRU/
Löhne-Almanya

● *Fıkraları arkadaşlarınız yolluyorlar. Ancak aralarında, eskiden çıkmış fıkralar oluyor, derginize yakışmayacaklar oluyor, bunları ayıklayınca da fıkra sayımız azalıyor.*

Dergilerinizi aldık, çok sevindik. İçindeki yazıları çok beğendik. Bundan sonraki sayılarda elişi ve masala daha çok sayfa isteriz.

OKTAY ÇINAR/
Duisburg-Almanya

● *Yakında gerek kız gerek erkek arkadaşlarınız için elbecerilerini geliştirmelerine yardımcı olacak sayfalar koymayı düşünüyoruz. Önerinize teşekkür ederiz.*

Her ay gönderdiğiniz kıymetli derginizi alıyoruz. Hikâye ve daha çok bilmece koyarsanız daha memnun olacağız.

RECEB BİRİNCİ/
Hannover-Almanya

● *Mektubunuza ve önerilerinize çok teşekkür eder, ilginizin sürekli olmasını dileriz.*

Elaine Zayak ünlü üçlü sıçramasını yapıyor. Havaya sıçradıktan sonra üç defa kendi etrafında döndükten sonra yere düşüyor.

Buz Üstünde Bir Şampiyon

5.6, 5.7, 5.7, 5.7, 5.8.. ve sürüp giden puanlar. Ekranda, birlikte dans ettiği kişiyle, çalıştırıcısıyla sevinçten kucaklaşan, bazen düşük puan aldığı için somurtan, ama sportmenliği bırakmadan centilmence yarışan sporcular. Geçtiğimiz ay televizyonlarımızın başında Dünya Artistik Patinaj Şampiyonası'nda soluk kesen gösterileri izlerken ekranlarımız sık sık böyle görüntülere sahne oldu.

İşte buz üstünde hayranlıkla izlediğimiz sporculardan biri. 1982 Dünya Artistik Patinaj Bayanlar Şampiyonu Amerikalı Elaine Zayak.

Elaine, birçok spor dalına oranla çok daha zor bir dal olan artistik patinajda 16 yaşında dünya şampiyonluğuna erişme mutluluğunu kazanmış genç bir sporcu. Buz üstünde şimdiye dek yapılmamış akrobatik figürleri ustalıkla sergileyebilen Elaine Zayak için otoriteler 1984 olimpiyatlarının en büyük favorisi diyorlar.

Spora erken başlamanın başarıyı kolaylaştırdığının en belirgin örneklerinden biri Elaine. Daha üç yaşındayken buz üstünde kaymaya başlamış. İlk girdiği yarışmada ise henüz 12 yaşındaymış. Üç yıl sonra ilk kez Amerika Ulusal Şampiyonası'na hemen sonra da Dünya Şampiyonasına katılmış.

"Yarışmaları severim" diyor Elaine, "Bir meydan okumaya benzer yarışmalar". Aldığı ödülleri de hiç saymamış. O kadar çok madalya, kupa, plaket almış ki, evindeki duvarlar bütün bunlarla kaplanmış. Dünya Şampiyonu olmak, en iyi olarak nitelendirilmek doğal olarak kolay bir iş değil. Elaine

gününün 6 saatini antrenman yaparak geçiriyor. Öğrenci olduğundan antrenmanlara zaman ayırabilmesi için okul zamanı sabah 5.30'da ayakta oluyor. Hafif esnama hareketlerinden sonra bıkmadan usanmadan artistik figürler üzerinde antrenörüyle çalışıyorlar. Figürlerin en iyi biçimde yapılabilmesi gerek, çünkü yarışmalarda jüriler buna çok önem veriyorlar. Müzikle yapılan çalışmalarda melodinin ritmine uyum da çok büyük önem taşıyor. Bu nedenle Elaine haftanın iki günü caz dansı dersleri alıyor. Ayrıca ikili, üçlü sıçramaları, zorlu hareketleri kolayca başarabilmek için de ağırlık çalışması yaparak adalelerinin güçlü olmasını sağlıyor.

Elaine'i izlerken onun yaptığı kıvrak, zarif hareketlere hayran kaldık. Bütün bu zorlu çalışmaların sonucu olarak ortaya koyduğu gösteriyi beğeniyle izledik. Uzmanlar, onun serbest programda sunduğu gösterilerin özelliklerine de dikkat çekiyorlar. Örneğin sıçrayarak havada üçlü dönme figürünü birçok sporcudan gördük. Ancak Elaine bu hareketi serbest programı sırasında tam yedi kez yapan tek bayan sporcuymuş. Artistik Patinaj yapan sporcular özel yapılmış patenler giyiyorlar. Serbest danslarda giyilen patenlerin bot gibi olan kısmı oldukça sert bir maddeden yapılmış. Elaine bu tür patenleri giydiğinde ayağında demir taşıyormuş duygusuna kapıldığını söylüyor. Artistik Patinajın okul figürleri olarak adlandırılan temel teknik hareketlerini yapmak içinse daha yumuşak botlar giyiliyor. Tabii ayrıca sporcunun dış görüntüsünün iyi olması için gereken kostümler de var. Bunlardan başka Elaine Olimpiyat Şampiyonu Dorothy Hamill'in kendisine uğur olarak verdiği bir iğneyi ve kolyeyi takmayı hiç unutmuyor. Elaine'in yarışmalara götürmeyi unutmadığı bir başka şey de oyuncak maymunu. Bu oyuncağını da uğur sayan Elaine batıl inançları olduğunu belirtmeden geçemiyor.

Yarışma öncesi neler yaptığı sorulduğunda da müzik dinleyerek, telefonla arkadaşlarıyla konuşarak yarışma heyecanından uzak kalmaya çalıştığını söylüyor.

Elaine gibi başarılı bir sporcunun kaybetmeyi hiç düşünüp düşünmediği sorulduğunda "Kesinlikle düşünmem" diye yanıtlıyor. Elaine, "Düşünmek de istemiyorum."

Elaine tüm hareketleri büyük bir rahatlıkla yapıyor. Bu duruma gelebilmek için olağanüstü çok çalışmanın gerektiğine inanmak gerekiyor.

BUZ PATENİ

Dünü Mors dişleri, sivriltilmiş rengeyiği boynuzları ya da mısır sapları üzerinde, buz dansı yapmayı düşünebiliyor musunuz? Bin yıl önce, buz üzerinde kaymak için böylesine garip maddeler kullanılıyordu. Tüm buz patenleri aynı biçimde iş görürler: Keskin ağzı buzun üzerinde itince, sürtünme keskin ağız kısmını ısıtır. Bu da buzu eritir. Erime olayı, buzun üzerinde kolayca kaymayı sağlar.

1200'lerde Hollanda'nın donmuş kanalları üzerinde tahta patenler kullanılıyordu. Büyük değişiklik 1700'lerde görüldü. Artık patenlerde demirden keskin ağızlar kullanılıyordu. Bu keskin bölüm buza gömülüyor ve sopa kullanmadan kaymayı sağlıyordu. Ancak keskin yanı ayakkabıya bağlayan deri bantlar düşüp tehlike yaratıyordu. 1800'lerde ise çelik ağızlar ayakkabılara vida ile tutturulmaya başlandı. Böylece de kaymak kolaylaştı, güzelleşti.

Bugünü Buz üzerinde kaymak için üç tür paten vardır günümüzde. Buz üzerinde figür yapmak, dans etmek için figür patenleri kullanılır. Bunların keskin ağızlarının ön kısımlarında çentikler vardır. Bu çentikler yardımıyla buzda daha iyi kayılır ve çabucak durulur.

Buz hokeyi oynayanlar ise hokey patenleri kullanırlar. Bu patenlerin, çarpışma sırasında oyuncu yaralanmasın diye, sağlam deri ayakkabıları ve dayanıklı topuk kısımları vardır. Çelikten keskin ağızlar ise ön ve arkada kıvrıktır. Bu kıvrıklık çabucak yön değiştirmeye yarar. Buz üstünde hız yapmak isteyenler ise, alçak, hafif botlu hız patenleri kullanırlar. Bunların bıçak kısımları uzun ve incedir. Çok daha hızlı kaymayı sağlarlar.

tarzansız bir gün

Hikmet Altınkaya

Resimler: SEMA ILGAZ TEMEL

Uğur, televizyon karşısında, biraz üzüntülü, biraz heyecanlı beklemektedir. Komşu daireden yeni bir programın başladığını duyuran vurucu bir müzik sesi gelir. Biri gelse de televizyonu açsa diye gözleri oradan oraya dolanmaktadır. Oda kapısı açılırken Uğur'daki heyecan dayanılmaz boyutlara ulaşır. Annesi daha kapıyı kapamadan Uğur sorusunu sorar:

—Ne olur, açar mısın anneciğim? Bir daha yapmayacağım, söz veriyorum!...

—Hayır, bir kere baştan konuşup anlaşmıştık. Dayına zamanında mektup yazmadığın için, bir program izlemeyecektin. Ya da mektubu zamanında gönderseydin, böyle bir kararı uygulamayacaktık.

—Ama anne yazdım...

—Yazdın ama, kaç gün geç!

—Ne olur! Hem bugün Tarzan var.

—Olsun. Bir işi zamanında yapmasını bilmelisin!

Uğur, annesini çok seviyordu. Ama bir ihmalcilik sonucu dayısına mektubu zamanında yazamamıştı. Böylesine bir cezayı gerçekten hak etmiş miydi? İçin için çok üzülüyordu. Kendini tutmasa, ağlayacaktı. Televizyonun karşısında kıvrılmış, boynunu bükmüş beklerken, bu duruşu annesini de yürekten sarstı. Böyle bir karar aldığına o da gerçekten çok üzülüyordu. Ama alınmış bir kararı bozmak da işine gelmiyordu. Tam ikisi de kendi kendilerine durumlarını değerlendirirken, kapı vuruldu. Uğur'un annesi kapıya yakındı, açtı.

—Gel oğlum gel, burada. Uğur bak arkadaşın...

Uğur, hemen koltuktan zıpladı. Birdenbire öyle mutlu olmuştu ki, anlatılamaz. Fısıltıyla bir şeyler konuştular.

—Anne, Kerem'le çıkabilir miyim?

—Bir şey mi var?

—Bir ödevimiz vardı da, birlikte çalışmak istiyoruz.

—Ama nerdeyse akşam oldu. Birazdan baban gelecek, yemek zamanı...

—Çok sürmez, hemen gelirim.

Uğur'un annesi, onun Tarzan'ı izlemek üzere gitmekte olduğunu sezin-

İş Bankası'nın "İki Soru-İki Yanıt" yarışmasının sonuçları

Türkiye İş Bankası tarafından düzenlenen ve her hafta radyoda yayımlanan "İki Soru—İki Yanıt" yarışmasını Şubat ayı içinde kazanarak ödül alanların adları şöyledir:

DENİZ UĞUR-Gönen/Balıkesir, İSA KOÇAK-Ilgın/Konya, EMETULLAH DAĞ-Karapınar/Konya, MURAT VARGELCİ-Susurluk/Balıkesir, MEHMET ALİ BAYIR-Bursa MÜKERREM ALTILAR-Bayrampaşa/İstanbul AYTEN SUİÇMEZ-Maden/Elazığ, CEMİLE AYTAÇ-İBRAHİM MUTLU-CAN-Bucak/Burdur, BİLGİNER BAYKAL-Gaziosmanpaşa/Istanbul, ELİF FIRAT-Unkapanı/İstanbul, BEHİCE TABAK-Çorlu/Tekirdağ, RECEP YAĞIZ-Yalova/İstanbul, GÜRKAN GİRAY-Gelendost/Isparta, ŞEBNEM YÜCEL-Kütahya, DEMET TOPRAK-Erzincan, NEJLA BALCI-Serik/Antalya, HAKAN YÜKSEL-Yüksekova/Hakkari, ADNAN KARAAĞAÇ-Malatya, NURAY GÜNORTAÇ-Adapazarı, ZİHNİ DİYARBAKIRLI-Kilis/Gaziantep, MUSTAFA CEYLAN-Beylerbeyi/Istanbul: ZEKİ PARTAL-Beşikdüzü/Trabzon, MÜRVER MURATHANOĞLU-Kdz. Ereğli, KEZBAN TOPSAKAL-Akçaabat/Trabzon, SÜZAN ŞİMŞEK-Sandıklı/Afyon, AYDA SOYAY-Bahçelievler/Ankara, MEVLÜDE ODABAŞI-Perşembe/Ordu, ERAY ACAR-Hatay/İzmir, FATMA SARAL ve MELEK ULUSOY-Of/Trabzon, OYA BOLULU-Bergama/İzmir, UĞUR TANSAL-Manisa, BANU KAÇAN-İnegöl/Bursa, H.İBRAHİM DEMİRKIRAN-Artova/Tokat, ÇİĞDEM KIRLI-Tütünçiftlik/İzmit, MEHTAP KARAHAN-Çatalzeytin/Kastamonu, HASAN ÖKSÜZ-Rize, MEHMET KAVAZAK-Gerze/Sinop, MUSTAFA YILDIRIM-Eskişehir.

lemiş, ne var ki, oğlunu bundan engellemenin yararsız olduğunu düşünmüştü. Bıyık altından gülerek:

—Peki, gecikme, dedi. Kerem, annen yarın evdeyse, beş on dakika uğramak istiyorum. Lütfen söyler misin?

—Olur teyzeciğim, söylerim. Buyrun seviniriz.

Uğur ve Kerem göze çarpan bir hızla çıktılar. Uğur'un annesi arkalarından:

—Ah çocukluk! diye içini çekti.

Yarım saatlik bir aradan sonra zil çaldı. Kapıyı açan Uğur'un annesi, oğlunu, eliyle gözyaşlarını silerken karşısında bulunca, şaşırdı:

—Çocuğum, Uğur! Ne oldu, çabuk söyle?

—!...

—Hadi söyle canım!

Anne yüreği bu. Oğluna olan kırgınlığı birden geçmişti. Kucakladı, yanaklarından öptü.

—Bir şey mi var?

—Söyleyeceğim, ama beni bağışlayacaksın!

Annesi, bir an düşündü, gülümsedi.

—Tabii canım, hadi söyle.

—Kerem'le Tarzan'ı izledik. Sana da yalan söyledim. Ders çalışacağız, dedim.

—Evet biliyordum.

—Biliyor muydun? Nasıl? Neden beni gönderdin öyleyse?

—Bir anne çocuğunun ne yaptığını, ne yapacağını bilir, sezer. Böyle bir şeyi yapacağını, çocuk filmlerine düşkünlüğünü bildiğim için tahmin ettim. Yanılmamışım. O kadar çok istiyordun ki, hani nerdeyse, televizyonu açıp, hadi izle Uğur, diyecektim. Kerem imdadıma yetişti. Kendi aranızda konuşmanızdan onlarda izlemeye karar verdiğiniz ortaya çıkıyordu. Kerem'in yanında senin kalbini kıramazdım. Yapmadım.

—Canım anneciğim!

Uğur, annesinin boynuna sarıldı, içini çeke çeke ağladı.

—Peki niçin ağlıyorsun?

—Tarzan, anneciğim!..

—Ne oldu?

—!...

—Yoksa film gösterilmedi mi?

—Hayır gösterildi anneciğim.

—Peki niçin ağlıyorsun?

—Tarzan kaza geçirdi, sakatlandı anneciğim!..

Uğur'un annesinin yüz çizgileri gevşedi. O da ciddi bir durum var sanıp, içinden bin bir olasılık geçiriyordu. Bu sözü duyar duymaz, birdenbire neşelendi, oğlunu sıkıca belinden sarıp, yarı şaka yarı ciddi yumuşak ve tatlı bir sesle:

—Ah canım! dedi. Gördün mü anneye yalan söylemenin sonunu!...

BİR KABUL GÜNÜNDE

Can sıkıcı bir kabul gününde
Can sıkıcı konuklar
Pasta tarifleri yaparlar
İki hoşbeşle iki fincan çay
Arasında

Can sıkıcı bir kabul gününde
Can sıkıcı konuklar
Yumurtanın akını sarısından
Bir adamı karısından ayırdılar
İki hoşbeşle iki fincan çay
Arasında.

Can sıkıcı bir kabul gününde
Can sıkıcı konuklar
Söylemeden duramadılar kimmiş
ayrılan kadınla adam;
Annemle babam.

Üç fincan dolu dolu yürek kabarması
Üç çorba kaşığı tepeleme çaresizlik
İki kahve kaşığı gözyaşı

Can sıkıcı bir kabul gününde
Can sıkıcı konuklar
Pastama zehir kattılar
İki hoşbeşle iki fincan çay
Arasında.

SEVGİ SANLI

DÖVÜŞ

M. Şevket Esendal
ÇİZEN: MUSTAFA DELİOĞLU

TAHSİLDAR HAKKI EFENDİNİN OĞLU AKİF, ON YAŞLARINDA BİR ÇOCUK, AKŞAM DAYISINDAN BİR KURUŞ ALMIŞ SEVİNİYOR. ARA SIRA CEBİNDEN ÇIKARIP BAKIYOR, ÇOCUKLARA DA GÖSTERİYOR.

BİR ARALIK GENE PARASINA BAKARKEN, HASAN KÂHYALARIN AZİZ, ON ÜÇ ON DÖRT YAŞLARINDA, MEKTEPTE ZORBA GEÇİNEN BİR ÇOCUK, SOKULDU:

NEDİR O?

BİR KURUŞ.

VER BAKAYIM.

"VEREMEM" DİYEMEDİ. VERMEK DE İSTEMİYORDU. ÖTEKİ, ELİNİ UZATTI ALDI, BAKTI, CEBİNE KOYUP TAHTA BAŞINDA DURAN ÇOCUKLARIN YANINA GİTTİ.

AKİF'İN SANKİ DAMARLARINDAN BUZ AKTI. AZİZ'İN YANINA KOŞTU, KOLUNDAN ÇEKEREK:

VER!

AZİZ SESİNİ ÇIKARMADI. AKİF BOZULDU, UTANDI. BİR KURUŞUNUN GİDECEĞİNDEN KORKTU. YÜKSEK SESLE, AĞLAR GİBİ

AZİZ VER PARAYI!

NE PARASI LILAN, OTUR YERİNE!
AKİF UMUTSUZDU AMA, BU PARAYI DA AZİZE YEDİRMEYECEK. NE YAPMALI? ZORLA ALMAYA GÜCÜ YETER Mİ? AZİZ ONU DÖVER.
AZİZ VER PARAYI, YOKSA HOCAYA SÖYLERİM.
KİME İSTERSEN SÖYLE!
PARAYI SAKLAMAYA GİDİYOR.
DOĞRU PARAYI SAKLAMAYA GİDİYORMUŞ. DURACAK ZAMAN DEĞİL! AKİF ÖTEKİ SINIFA DERS VEREN HOCAYA KOŞTU.
HOCAFENDİ, HASAN KÂHYALARIN AZİZ PARAMI ALDI VERMİYOR.
DAYIM BİR KURUŞ VERMİŞTİ.
ÇAĞIR ONU BANA!
AŞAĞI KOŞUP AZİZ'E HABER VERDİ.
AZİZ HOCAFENDİ ÇAĞIRIYOR.
VER BUNUN PARASINI!
BEN ALMADIM HOCAFENDİ.
VER DİYORUM YOKSA YERSİN DAYAĞI!
HOCAFENDİ AŞAĞI GÖTÜRDÜ, SAKLADI.
GİDİN ARAYIN, ÇABUK!
NEREYE SAKLAMIŞ?

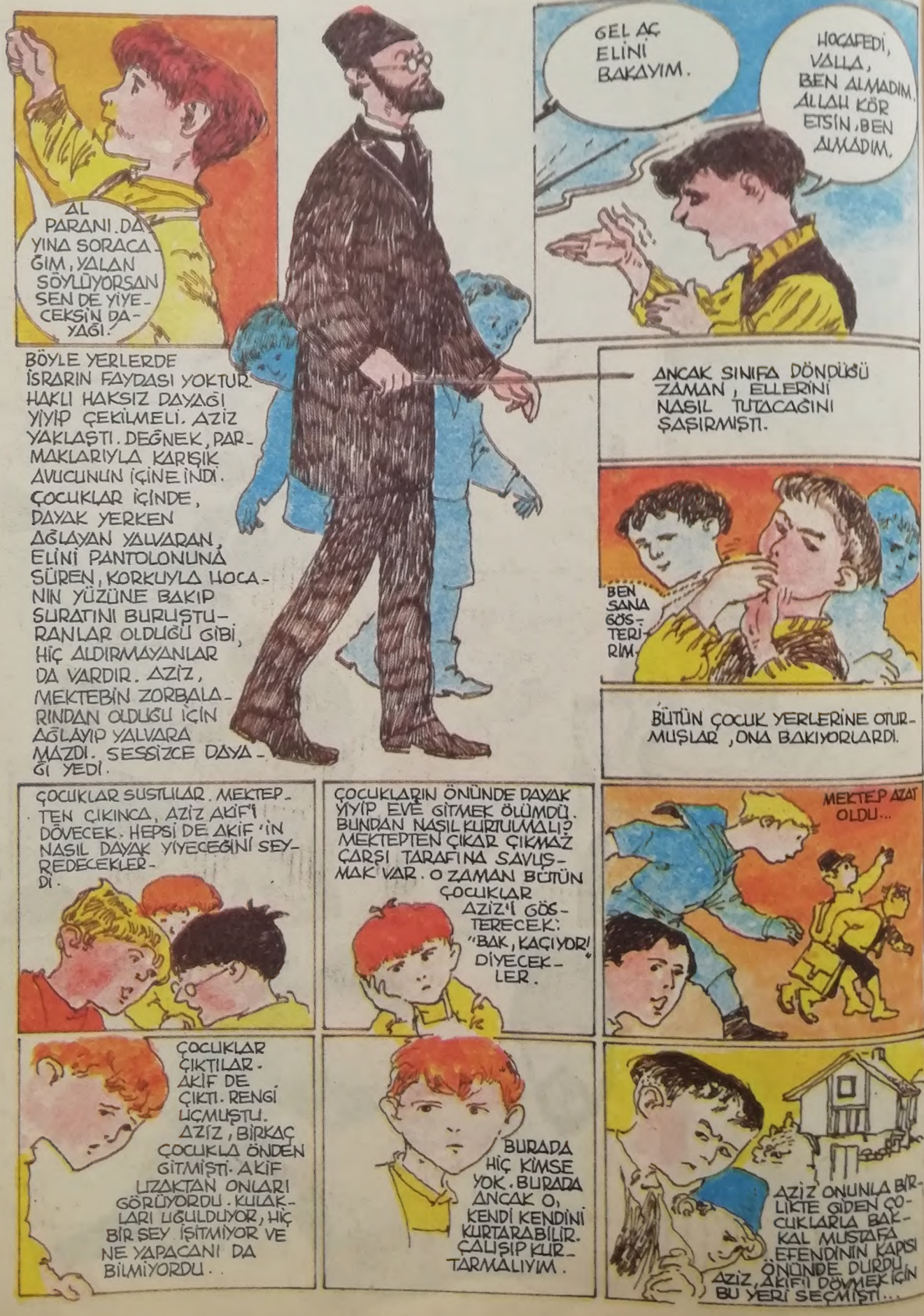
AL PARANI. DAYINA SORACAĞIM, YALAN SÖYLÜYORSAN SEN DE YİYECEKSİN DAYAĞI!
GEL AÇ ELİNİ BAKAYIM.
HOCAFEDİ, VALLA, BEN ALMADIM. ALLAH KÖR ETSİN, BEN ALMADIM.
BÖYLE YERLERDE İSRARIN FAYDASI YOKTUR. HAKLI HAKSIZ DAYAĞI YİYİP ÇEKİLMELİ. AZİZ YAKLAŞTI. DEĞNEK, PARMAKLARIYLA KARIŞIK AVUCUNUN İÇİNE İNDİ. ÇOCUKLAR İÇİNDE, DAYAK YERKEN AĞLAYAN YALVARAN, ELİNİ PANTOLONUNA SÜREN, KORKUYLA HOCANIN YÜZÜNE BAKIP SURATINI BURUŞTURANLAR OLDUĞU GİBİ, HİÇ ALDIRMAYANLAR DA VARDIR. AZİZ, MEKTEBİN ZORBALARINDAN OLDUĞU İÇİN AĞLAYIP YALVARA MAZDI. SESSİZCE DAYAĞI YEDİ.
ANCAK SINIFA DÖNDÜĞÜ ZAMAN, ELLERİNİ NASIL TUTACAĞINI ŞAŞIRMIŞTI.
BEN SANA GÖSTERİRİM.
BÜTÜN ÇOCUK YERLERİNE OTURMUŞLAR, ONA BAKIYORLARDI.
ÇOCUKLAR SUSTULAR. MEKTEPTEN ÇIKINCA, AZİZ AKİF'İ DÖVECEK. HEPSİ DE AKİF'İN NASIL DAYAK YİYECEĞİNİ SEYREDECEKLERDİ.
ÇOCUKLARIN ÖNÜNDE DAYAK YİYİP EVE GİTMEK ÖLÜMDÜ. BUNDAN NASIL KURTULMALI? MEKTEPTEN ÇIKAR ÇIKMAZ ÇARŞI TARAFINA SAVUŞMAK VAR. O ZAMAN BÜTÜN ÇOCUKLAR AZİZ'İ GÖSTERECEK: "BAK, KAÇIYOR!" DİYECEKLER.
MEKTEP AZAT OLDU...
ÇOCUKLAR ÇIKTILAR. AKİF DE ÇIKTI. RENGİ UÇMUŞTU. AZİZ, BİRKAÇ ÇOCUKLA ÖNDEN GİTMİŞTİ. AKİF UZAKTAN ONLARI GÖRÜYORDU. KULAKLARI UĞULDUYOR, HİÇ BİR ŞEY İŞİTMİYOR VE NE YAPACANI DA BİLMİYORDU..
BURADA HİÇ KİMSE YOK. BURADA ANCAK O, KENDİ KENDİNİ KURTARABİLİR. ÇALIŞIP KURTARMALIYIM.
AZİZ ONUNLA BİRLİKTE GİDEN ÇOCUKLARLA BAKKAL MUSTAFA EFENDİNİN KAPISI ÖNÜNDE DURDU. AZİZ, AKİF'İ DÖVMEK İÇİN BU YERİ SEÇMİŞTİ...

AKİF'İ DÖVECEĞİN EMİN, ÜSTÜNE YÜRÜDÜ. AKİF DE DÖĞÜŞMEGE KARAR VERMİŞTİ. BİR ADIM İLERLEDİ. ELİNDEKİ ÇANTAYI AZİZ'İN YÜZÜNE DOĞRU SAVURDU...

KÜT

ÇANTANIN KENARI AZİZ'İN ELİNİN ÜSTÜNE GELDİ, VE ONU BÜSBÜTÜN KIZDIRDI. İKİNCİ SAVURUŞTA ÇANTANIN SAPI KOPTU, ÇANTA AZİZİN ÇENESİNE DEĞDİ İSE DE, BİRİNCİ VURUŞ ACITMADI. YALNIZ, AKİF'E DELİCE BİR CÜR'ET VERDİ. AZİZ'İN ÜSTÜNE ATILDI...

TIRNAKLARIYLA YÜZÜNE SALDIRDI. BU DAKİKADA AZİZ'İ DÖVECEĞİNE İNANIYORDU. KENDİNDEN BÜYÜK BİRİYLE KAVGA ETMEK GÜÇTÜR. AMA, KENDİNDEN KÜÇÜK BİRİYLE DE DÖVÜŞMEK HER ZAMAN KOLAY DEĞİLDİR. AZİZ, ÜSTTE İDİ. YALNIZ BU SIRADA AZİZİN SAĞ ELİNİN İKİ PARMAĞİNİ AKİF ISIRDI, VE BIRAKMADI. AZİZ BİR ELİYLE AKİF'İN ÇENESİNE BASIYOR, KOLUNU ISIRMAK İSTİYOR, CAN ACISI İLE DE; "BIRAK ULAN" DİYE BAĞIRIYORDU.

?

AH

UF

AKİF'İN DİŞLERİNİN GEÇTİĞİ YERDEN KAN ÇIKTI, BİR PARÇA DERİ BİLE KOPTU...

AH ELİM!

SOKAKTAN GEÇEN BİR ADAM, BUNLARI AYIRDI, İKİSİNE BİRER TOKAT SALLADI. AZİZ AĞLAR GİBİ OLDU.

NE YURUYORSUN BEE!

BOYUNA BAKSANA, O SENİN AKRANIN MI?

AKİF YERDEN BİR TAŞ ALIP AZİZ'İN SIRTINA ATTI.

YENİDEN TUTUŞTULAR. YENİDEN TOKAT SAMAR, YUMRUK TEKME BİRBİRİNE KARIŞTI.

AZİZ AĞLAMAKLI:

BAK AMA, O NE YAPTI. ONA SÖYLESENE!

AKİF, DUVARIN KENARINA ÇEKİLDİ. ÇOCUKLAR, ÜSTÜNÜ SÜPÜRDÜLER. ÇANTASINI GETİRDİLER, EVE DOĞRU GİTMEYE BAŞLADI. SEVİNÇTEN AĞLAYACAKTI. ÇOCUKLAR AZİZ'İ DÖVMÜŞ SAYIYORLARDI.

AZİZ YUH SANA

BİR KAÇ ÇOCUK BİR AĞIZDAN "YUUU" DİYE BAĞIRIŞTILAR, BU BAĞIRIŞ, AKİF'İN ZAFERİNİN İLANIYDI.

HASAN KAHYALARIN AZİZİ DÖVDÜM.

NASIL - HASAN KAHYALARIN AZİZİ KOCA ÇOCUKLA MI DÖVÜŞÜYORDUN?

BEN AZİZ'İ DÖVDÜM.

ÇANTASINI EVE BIRAKIP, TEKRAR ÇOCUKLARIN YANINA ÇIKTI.

BU KAVGADAN SONRA BİR DAHA AZİZ, AKİF'İN ÜZERİNE GİDEMEDİ, ESKİ ZORBALIĞI DA KALMADI...

BİTTİ

1 YAZAR YAPIT

Recaizade M.Ekrem

Tanzimat donemi şair ve yazarlarından [illegible] olan Recaizade Mahm[illegible] [illegible] 1 Mart 1847'de doğdu ve 31 Ocak [illegible]'de İstanbul'da oldu. Zayıf olması nedeniyle Harbiye İdadısı (Lisesi)'ndeki oğrenimini yarıda bırakıp Hariciye Nezareti (Dışişleri Bakanlığı) Mektubi Kalemi (yazıişleri)'nde goreve başladı. Bu arada Namık Kemal ile tanıştı ve Tasvır-ı Efkâr (Duşuncelerin Anlatımı) gazetesinde yazılar yazmaya başladı. Namık Kemal Avrupa'ya gidince de gazeteyi çıkarmayı kendisi surdurdu. Daha sonra Şurayı Devlet (Danıştay) uyesi oldu. Mulkiye (Siyasal Bilgiler)'de ve Galatasaray Lisesi'nde edebiyat oğretmenliği yaptı. Birkaç ay da Evkaf ve Maarif Nazırlığı (Vakıflar ve Eğitim Bakanlığı)'nda bulundu. Aynı yıl atandığı Ayan Azalığı (Senato Üyeliği) da olumune kadar surdu. Mezarı Kuçuksu'da oğlu Nijad'ın kabri yanındadır.

Recaizade Mahmut Ekrem; şiir, roman, hikâye, oyun ve eleştiri turlerinde sayısı 25'i bulan yapıtlar vermiştir. Bunlardan bazılarını şoyle sıralayabiliriz.

Nağme'i Seher (Tan Vakti Ezgileri), Yadigâr'ı Şebab (Gençlik Yadigârı), Zemzeme (Tatlı Sesler) şiir kitaplarıdır. Nijad Ekrem, şiirler, duz yazılar ve anılardır. Araba Sevdası roman; Muhsin Bey Yahut Şairliğin Hazin bir Neticesi'yle Şemsa hikâye; Afife Anjelik, Vuslat (Kavuşma ya da Sureksiz Sevinç, Çok Bilen Çok Yanılır da oyun turunde yazılmış kitaplardır.

ARABA SEVDASI

Recaizade Mahmut Ekrem Bey'in 1886'da yazdığı ve 1895'de yayınladığı "Araba Sevdası", alafrangalık modasının Turk yaşamında yarattığı çokuntuleri dile getiren bir Tanzimat dönemi romanıdır. Kitap, bizde olayların gerçekçi bir goruşle anlatıldığı, toplumsal eleştirilerin yapıldığı ilk orneklerden biridir. Konusu şoyledir.

Bihruz Bey, bir vezir (bakan) oğlu, başka bir deyişle paşazadedir. Nazlı buyutulmuş ve gelişi-guzel bir oğrenim görmuştur. Babası olduğu zaman cahil [illegible] [illegible]larda 21 yaşındadır. Hazır paranın sonunun gelmeyeceğini sanan Bihruz gezmelere ve eğlencelere dalar. Meraklarının başında alafranga giysiler giymek, yerli yersiz Fransızca sozcukler kullanmak, luks faytonuyla gezintiler yapmak gelir.

Bir gun Çamlıca bahçesinde gezinirken genç ve guzel bir kadına rastlar. Duşunde onu kibar bir aile kızı olarak tasarlar. Bir daha rastlamadığı Periveş adındaki bu kızın sevgisiyle adeta hasta olur. Ama varlığı da artık tukenmeye başlamıştır. Yanından hiç ayrılmayan sozde arkadaşı, dalkavuk Keşfi Bey, bir gün Bihruz'a, Periveş'in olduğunu bildirir. Bu kez Bihruz Bey, sevdasına duştuğu bu kızın mezarını bulmak amacıyla yollara duşer.

Bir Ramazan akşamı, Istanbul'un o zamanlar başka bir eğlence yeri olan Şehzadebaşı'nda dolaşırken Periveş'e çok benzeyen bir kadınla karşı karşıya gelir. Onu, sevdiği kadının ablası sanan Bihruz Bey, kadından, kardeşinin mezarının nerede olduğunu sorar. Bihruz Bey'in zekâsının pek de gelişmemiş olduğunu sezen Periveş, ona aradığı kadının kendisinin olduğunu soyler. Bihruz, duşuncelerinde yucelere çıkarttığı sevdiği kızın, hiç de sandığı duzeyde bir kişi olmadığını neden sonra anlar ve buyuk bir duş kırıklığına uğrar.

Mini ansiklopedi

SİVRİSİNEK ISIRINCA NİYE KAŞINIRIZ?

Çok sevinçli olmalıyız, çünkü dünyadaki sivrisineklerin yalnız yarısı bizleri ısırıyor. Gerçekten de, dişi sivrisinekler ısırıyor, erkekleri ısırmıyor. Dişiler, içlerindeki yumurtalarını geliştirmek için kana gerek duyuyorlar.

Sivrisinek, kıla benzer altı kamışlı ağzıyla deriyi deler. Kan çok çabuk pıhtılaştığı için, minicik yaraya salyasını salar. Salya kanı sulandırır ve dişinin kolayca emmesini sağlar.

Ne yazık ki, çoğumuz bu salyaya karşı çok duyarlıyız. Isırılan yer hemen kabarır ve kaşınmayı engelleyemezsiniz.

SOĞAN DOĞRARKEN GÖZLER NİYE YAŞARIR?

Soğanı soyup doğramaya başlayınca, gözle görülmeyen minicik parçacıklar havaya dağılırlar. Bunlar soğanla koku verirler. Bu parçacıklar gözünüze kaçar ve sulandırırlar.

Gözünüze kaçan parçalar, gözdeki tuzlu sıvıyla karışır. Böylece asit oluşur. İşte gözleri yakan bu asittir. O zaman gözyaşları imdada yetişir ve asiti yıkamaya başlarlar.

Siz de soğana karşı savaşan gözlerinize yardımcı olun. Gözlerinizi yaşartan kimyasal, suda yok olur. Siz de soğanı akan su altında soyun ve doğrayın. Doğranmış soğan için gözyaşı dökmenize gerek kalmasın!

UTANINCA NİYE YÜZÜMÜZ KIZARIR

Tam sınıfta dalıp gitmişken, öğretmen size soru sorar. Efendim?! dersiniz. Arkadaşlarınız kıkırdar ve yüzünüzü birden al basar. Utanmışsınızdır, bu yüzden kızarırsınız.

Utanınca, heyecan duyulur. Kalbiniz daha hızlı kan basmaya başlar. Bir yandan da beyin, yüzünüzdeki kılcal damarlara uyarıda bulunur. Uyarılar sonucu, kılcal damarlar genişler ve kalbin bastığı fazla kanı taşırlar.

Birden, kılcal damarlar kanla şişer. Artık denetim sizin elinizde değildir. Kızarma olayı kendiliğinden gerçekleşir. Yüzünüz ısınır. Eğer açık renkliyseniz, yüzünüz kıpkırmızı olur. Ne kadar utandırıcı, değil mi?!

YUKARI AKINTI

Deney köşesi

Bu ay yapacağınız denemede siyah mürekkeple ilgili şaşırtıcı bilgiler edineceksiniz.

GEREKENLER

cam kavanoz,
kalem
siyah keçe uçlu kalem
beyaz kağıt mendil
su
seloteyp

NE YAPILACAK?

1. Cam kavanoza biraz su koyun
2. Kağıt mendilden uzun bir parça kesin. Bu parçayı seloteyp ile ucundan kaleme tutturun.
3. Kağıdın öbür ucundan 2.5 cm. kadar yukarıya siyah bir nokta yapın.
4. Kalemi enlemesine kavanozun ağzına dayayın. Kağıdın ucu suya değecek gibi olsun. Çok su ya da az su olmamasına dikkat edin.
5. Birkaç dakika bekleyin ve o siyah noktanıza neler olacak görün.

NİÇİN OLUŞUYOR?

Kağıt mendiliniz incecik liflerden oluşmuştur. Kağıdın ucuna su değince su damlacıkları bu liflere tutunurlar. Su yavaş yavaş kağıttan yukarı tırmanmaya başlar, bu tırmanma sırasında da peşinden diğer su damlalarını taşır. Bu olay, tıpkı ağaç köklerinden gövdeye su çıkmasına benzer. Su, siyah noktaya erişince, bir şeyler olmaya başlar. Siyah mürekkep, gerçekte değişik renkte kimyasalların bir araya gelmesidir. Su, mürekkebi dağıtır. Değişik kimyasalların yeniden ayrılmalarını sağlar. Onları çözüp dağıtır.

Değişik renkler suyun içinde ayrılırlar. Kapilar (kılcal) hareket, suyun ağaç gövdesine çıkmasını sağlayan hareket, bu renkleri kağıdın üst ucuna doğru çıkarır. Ancak, her değişik renkteki kimyasalın kendi çözülme hızı vardır. Çabuk dağılanlar önce harekete geçerler ve kağıt boyunca daha öne geçerler. Yavaş renkler çözülmeye geç başlar ve kağıdın alt ucunda kalırlar.

Siyah Mürekkep noktası, kağıdın üzerinde değişik renklere dönüşür.

DÜNYA SAĞLIK GÜNÜ SAĞLIK HAFTASI

Birleşmiş Milletler'e bağlı olan Dünya Sağlık Kurulu, (WHO-World Health Organisation), 26 üye ülkenin 7 nisan 1948 günü kabul ettiği bir karar tasarısına göre kurulmuştur. Şimdi 151 ülkenin üye olduğu (1) Dünya Sağlık Kurulu'nun amacı, insan sağlığını olabildiğince üst düzeye çıkarmayı sağlamak, halkın sağlık kültürünü yükseltmek; kişileri, sağlıklarını kendi kendilerine korumaya alıştırmaktır. Kurul'un merkezi İsviçre'de, Cenevre' dedir.

Her yıl 7 nisanda kutlanan Dünya Sağlık Günü, Türkiye'de 7-14 nisan günleri arasında Sağlık Haftası olarak düzenlenmekte ve bu uygulama 1956' dan beri yapılmaktadır.

Sağlık Haftası'nda konferanslar verilmekte, paneller düzenlenmekte, eğitim çalışmaları yapılmakta, filmler gösterilmekte, çeşitli broşürler dağıtılmakta, her günün çalışmalarıyla ilgili haberler basın, radyo ve televizyonda kamuoyuna duyurulmaktadır. Bütün bu çalışmalar, Sağlık ve Sosyal Yardım Bakanlığı, Diyanet İşleri Başkanlığı ve TRT ile birlikte sağlık ve eğitimle ilgili çeşitli kuruluşlar arasında yapılan işbirliğiyle sağlanır.

Sağlık konularıyla ilgili toplantılar üniversitelerde, okullarda, silahlı birliklerde, camilerde ve belediye salonlariyla kulüplerde, sinemalarda yapılır. Dünya Sağlık Kurulu'nca sağlık konusunda yayınlanan broşürler de Türkçeye çevirilerek çeşitli kuruluşlara gönderilir, halka dağıtılır. Ayrıca sergiler açılır, afişler asılır, rozet ve bağış kampanyaları yapılır.

Sağlık Haftası nedeniyle yurdumuza özel bazı konular da kitaplar halinde yayınlanmıştır. Bunlardan bazılarını şöyle sıralayabiliriz: Boş Zamanları Değerlendirme, Su ve Sağlığımız, Sağlık Evde Başlar.

(1) 1980 yılı sayısına göre.

DENEKTAŞI Bunları biliyor musunuz?

1. Devlet hazinesine ilişkin para işlerini düzenleyen, geçerliğe para çıkaran, bankaların kredilerini denetleme ile görevli ve yetkili olan devlet bankasının adı nedir?
2. 21 Temmuz 1718'de Osmanlı Devleti, Avusturya ve Venedik arasında imzalanan bir barış antlaşmasıdır. Bu antlaşma gereğince bugünkü Romanya'nın güneybatısı ile bugünkü Yugoslavya'nın kuzey bölgesi Avusturya'ya, Dalmaçya kıyılarındaki adalar Venedik'e bırakılıyor, bir süredir elimizden çıkmış bulunan Mora yarımadası yeniden Osmanlı Devleti'ne veriliyordu. Neydi bu antlaşmanın adı?
3. Kanın pıhtılaşma özelliğinin kaybolmasıyla kendini gösteren soydan gelen bir hastalıktır. Yalnız erkeklerde rastlanır. Hasta yaralanacak olursa, akan kan kolay durmaz, yaralı çok kan kaybeder. Kanın pıhtılaşmamasının nedeni kanda "trombokinez" maddesinin eksikliğidir. Bu hastalığın adını biliyor musunuz?
4. Yer kabuğunda miktar bakımından 11. sırada bulunan elemandır. Sembolü C'dir. Canlılar dünyasının yapısında çok önemli bir yeri vardır. Bütün canlıların organsal bölümlerinde bulunduğu gibi organik olmayan maddelerin bileşiminde de büyük oranlarda yer alır. Atom sayısı 6, atom ağırlığı 12 olan bu elemanın adı nedir?
5. Güney Amerika'nın batı kıyısında 7500 km. boyunca uzanan sıradağlardır. Üzerinde volkanlar vardır. Himalayalar'dan sonra dünyanın en büyük sıradağlarıdır. Dünyanın en çok su taşıyan nehri Amazon'un kaynaklandığı bu dağların adı nedir?
6. A.B.D.'nin 35. cumhurbaşkanıydı. Harvard Üniversitesi'nde okudu. 1941-1945 yıllarında Amerikan donanmasında görev alarak II. Dünya Savaşı'na katıldı. 1953'de senato, 1960'da da Demokrat Parti adayı olarak girdiği cumhurbaşkanlığı seçimlerini kazandı. 1963 kasımının son haftasında Texas'ın Dallas kentinde halen tam olarak aydınlatılamayan bir suikaste uğradı ve öldü. Bu devlet adamının adını anımsayabildiniz mi?

7. Orta Anadolu'nun güneyinde Türkiye'nin dördüncü büyük gölüdür. Keltepe-Akkeçili boğazı ile iki havzaya ayrılır. Üzerindeki yarımada ile iki küçük adada aynı adı taşıyan şehir vardır. Yüzölçümü 517 km^2, en derin yeri 164 m.'dir. Manzarası güzel, suyu tatlı ve balığı bol olan bu gölün adını biliyor musunuz?
8. Amerikan zenci şarkılarının geliştirilmesinden oluşmuş bir müzik türüdür. Klarnet, trombon, trompet, saksafon ve benzeri üflemeli çalgılarla baterinin ritmik vuruşları eşliğinde çalınır. Dünyanın pek çok yerinde ve özellikle Birleşik Amerika'da yaygın halde bulunan bu müzik türünde ün yapmış birçok sanatçı vardır. Örneğin Louis Armstrong, Benny Goodman, Tommy Dorsey. Bu müzik türünü tanıdınız mı?
9. Geleneksel yağlı güreş müsabakalarında pehlivanları seyircilere tanıtan, dualarını okuyan, meydana çıkaran kimseye ne ad verilir?
10. Meclis, kurultay gibi resmi topluluklarda herhangi bir konu üzerine bir öneride bulunmak için üyelerden birinin ya da bir çoğunun başkanlığa verdiği yazılı kağıda ne ad verilir?
11. Kapı ve pencere kanadı, sandık kapağı gibi şeyleri tutmaya yarayan, madenden, bir mile bağlı ve kitap gibi açılıp kapanan parçaya ne ad verilir?

Yanıtlar 29. Sayfada

ülkemizi tanıyalım!

Erzincan

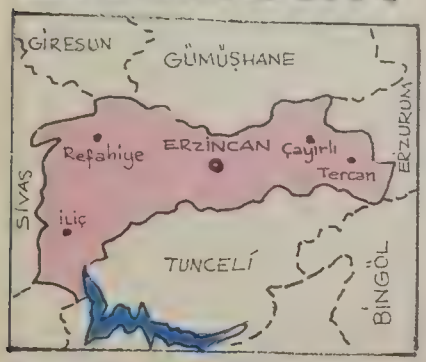

BÖLGESİ: Doğu Anadolu'nun Yukarı Fırat bölümündedir.
KOMŞULARI: Doğuda Erzurum, güneyde Bingöl, Tunceli, Elazığ, Malatya, batıda Sivas, kuzeyde Giresun ve Gümüşhane ile çevrilidir.
YÜZÖLÇÜMÜ: 10.793 km^2
NÜFUSU: 298.186
İLÇELERİ: Merkez, Çayırlı, Ilıç, Kemah, Kemaliye, Refahiye, Tercan
ÖNEMLİ YÜKSELTİLERİ: Denizden ortalama bin metreden yukarda olan kentin dört bir yanını yüksek dağlar çevreler. Güneyde Munzur-Mercan sıra dağları yer alır. Munzur, Eğripınar, Koçgölbaşı dağları bu silsiledeki dağlardır. Kuzey sınırını ise Sipiköz ve Keşiş dağları çizer. İlin en sarp ve kayalık yöreleri Kemah ve Kemaliye ilçeleridir.
ÖNEMLİ DÜZLÜKLERİ: Sansa Vadisi, Kemah Boğazı Vadisi, Karasu, Tuzla Çayı vadileri ve Erzincan ovası ile ovanın kuzeybatısındaki Çardaklı vadisi.
ÖNEMLİ AKARSULARI: Fırat Nehri'nin kolu olan Karasu, Tercan ilçesindeki Tuzla çayı, Çayırlı ilçesindeki Pülk çayı.
ÖNEMLİ GÖLLERİ: Soğanlı Dağındaki Aygır Gölü, Çayırlı yakınlarındaki Yedigöller ve Munzur Dağları ovasındaki küçük göllerdir.

İKLİMİ: Kara iklimi egemendir. Yazları sıcak ve kurak, kışları ise çok soğuktur. İlkbahar aylarındaki yağmur, kışın kara dönüşür.
BİTKİ ÖRTÜSÜ: Kara iklimi yüzünden ilin genel bitki örtüsü steptir. Ancak dağların yüksek kısımlarında çam, kavak, gürgen, dişbudak ve meşe ağacı ormanlarına rastlanır.

TARIM: İlin ekonomik yapısı tarıma dayalıdır. Tahıllardan: buğday, arpa,

Girlebük Şelalesi

yulaf; baklagillerden: fasulye, nohut, mercimek, fiğ; endüstri bitkilerinden: pancar ekimi yapılır. Patates, soğan ekimleri de önemlidir. Bostancılık gelişmiştir. Meyvelerden üzüm önemli bir yer tutar.
HAYVANCILIK: Tarımdan sonra il'e en büyük gelir kaynağı sağlayan konudur. Koyun, kılkeçisi, sığır yetiştirilir. Tavukçuluk ve arıcılık yapılır.

MADENLER: Krom, linyit, kurşun, manganez ve maden kömürü yatakları vardır. Ne yazık ki, madenler gerektiği gibi çıkarılamamaktadır. Ancak İlin Cancik ve Hınzoru köyleri yakınında bulunan krom madeni, Ilıç ilçesindeki manganez yatakları işletilmektedir.
SANAYİ: Sanayi ilerlememiştir. Erzincan'daki şeker, Sümerbank bez, Işıkpınar un, askeri ağır bakım, Mercan köyündeki un, makarna, merkezde lastik ayakkabı, halı ve dokuma fabrika ve atelyeleri ile ekonomik katkıda bulunurlar.

GENEL KONUMU: Birinci Dünya Savaşı'ndan ve işgalden sonra çok sarsılan kent, Cumhuriyet döneminde sakin bir devre geçirmiş ancak, 1939 yılında çok büyük bir deprem felâketine uğramıştır. Bu büyük yıkımdan kolay kolay toparlanamayan kent, yaşam koşullarının yetersiz oluşu yüzünden başka il ve ülkelere çalışmaya giden halk yüzünden nüfus kaybına uğramıştır. Ancak son yıllarda kente dönüşler başlamış ve yavaş yavaş ekonomik bakımdan gelişme göstermiştir.

KENTİN ADI:

Erzincan adının, eski çağlarda geçerli olan Aziris adından kaynaklandığı söylenir. Bir başka söylenti de, 11. yüzyılda yöreye gelen Türklerin buraya Erzingân adını verdiklerini, bunun değişip Ezirgan'a dönüştüğünü ve sonraları Erzincan olarak söylendiğini belirtir. Bir açıklama da, bir tekerleme ile bağlantılıdır. "Rahmet yağarsa can Aziris can, rahmet yağmazsa yan Aziris yan" tekerlemesi zamanla kısalmış Eziri-can olmuş ve halk dilinde değişip Erzincan denmeye başlanmış.

TARİHİ:

Ne zaman ve kimler tarafından kurulduğu kesin olarak bilinmez. Çok eski çağlarda Hitit, Sâmi, Asur ve Urartu krallıkları egemenliğine girdiği bilinir. M.Ö. 7. yüzyılda Medler, M.Ö. 6. yüzyılda Persler ve M.Ö. 4. yüzyılda Makedonyalılar bölgeye gelmişlerdir. Daha sonra İran kökenli Ermeni krallığına, Pontuslulara ve Doğu Romalılara geçti. Uzun bir süre, Bizans-Sasani çekişmesine yol açtı ve 1071 Malazgirt zaferinden sonra Türklere geçti ve tüm o çevre ve Erzincan Mengüçoğullarına verildi, kent başkent oldu. 13. yüzyıl ortalarında yeniden el değiştirdi ve Celâyirliler, Eretnaoğulları, Osmanlılar, Akkoyunlular, Safeviler buraya egemen oldular. Sonunda 1514'de Çaldıran Zaferiyle Yavuz Sultan Selim Erzincan'ı Osmanlı topraklarına kattı.

Altıntepe'de bulunmuş Aslan heykeli

TARİHİ ESERLERİ:

Erzincan'ın üzümlü bucağı güneyindeki Altıntepe'de Eski Bronz Çağı ve Urartulara ait eski bir yerleşme bulunmuştur. 1959 yılında yapılan kazılarda büyük bir kale ortaya çıkarılmıştır. Kalenin içinde tapınak, saray, mezar ve mahzenler yer almaktadır. Kemah Kalesi, Kemah Boğazına bakan tepededir. M.Ö. 3. yüzyılda yapılmış-

Erzincan Kalesi

tır. Yontma taşlardan oluşan Kral Kızı Kulesi çok ilgi çekicidir.

Tercan yöresinde Şirinli Kalesi ve Tercan Kervansarayı yer alır. Kervansaray Selçuklu Sultanı Alaeddin Keykubat tarafından yaptırılmıştır. Yörede Saltuklu Sultanı Mama Hatun adına yapılan türbe de çok önemli bir yapıdır. Bir eşi daha yoktur. Kesme taştan, sekiz köşeli bir temele oturan türbe silindir biçimindedir ve yuvarlak dilimlerle süslenmiştir. İki katlıdır. Konik bir külâhla örtülüdür.

FOLKLOR:

Kadınlar üçetek giyerler. Erkekler ise ipek mintan, cepken ve şalvar giyerler. Yörede yaygın olan bar oyunlarıdır. Tek ve kalabalık diye ikiye ayrılırlar. Tek barlar, yetenek, marifet gösterisi biçiminde oynanır. Müzik genellikle Orta Anadolu'ya yakındır. Mani söyleme sanatı ise çok yaygındır.

YEMEK:

Kete ve ayranlı un çorbası çok yaygındır. Erzincan tulum peyniri ise tüm yurtta ün yapmıştır.

Kamboçya'da Ortacamı

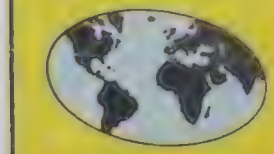

ÜLKELERİ TANIYALIM

TANZANYA

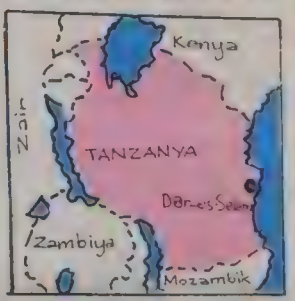

Doğu Afrika'nın güneyindedir. Kenya, Uganda Ruanda, Burundi, Zaire, Zambiya, Malawi, Mozambik ve Hint Okyanusuyla sınırlıdır.

1916 yılına kadar adı Tanganika olan bir Alman kolonisiydi. Daha sonra İngiltere korunmasına girdi. 1962 yılında bağımsız oldu. 1964'de ise Umman Sultanlığı egemenliğinde kalmış olan Zanzibar ve Pemba ile birleşerek Tanzanya adını aldı. Zanzibar ve Pemba Tanzanya açıklarındaki adalardır ve yıllarca korsanların, köle ticareti yapanların sığınağı olmuşlardır.

Yüksek platoların yer aldığı ülkede, Afrika'nın en yüksek dağı yer alır. Bu dağ, Kenya ile sınırı oluşturan Kilimanjaro'dur. 6.000 metreye yakındır. Meru, Rungwe de diğer önemli yükseltileridir. Viktoriya, Nyasa, Tanganika önemli gölleri; Kagera, Pangani, Rufiji, Rovuma önemli akarsularıdır. Tropikal iklim egemendir. Ancak ülke yüksek olduğu için hava daha ılımlıdır. Zanzibar, Pemba ve kıyı şeridi ise çok sıcak ve tüm mevsimler boyunca aşırı nemlidir.

Kuzeydoğuda, çok büyük bir alanı kaplayan Serengeti Ulusal Parkı'nda bir milyonun üzerinde hayvan, doğal koşullar içinde yaşamaktadır. Bu park, ülkenin turizm gelirine büyük katkıda bulunmaktadır.

Tanzanya bir tarım ülkesidir. Buğday, pirinç, mısır, kenevir, darı, sorgum, manyok, şekerkamışı, kahve, çay, turunçgiller, muz, ananas, hindistancevizi, patates, çeşitli sebzeler yetişir. Bu yetiştirdiklerinden bir bölümünü dışarı satar. Ancak en önemli dışsatım ürünü, elmastır.

Endüstri çok gelişmemiştir. Buna karşılık Dar üs Selam Doğu Afrika'nın en önemli limanıdır.

Ülkenin politikasında ve gelişmesinde Çin'in etkisi giderek artmaktadır. Çin modeli ve Afrika toplum gelenekleri kaynaştırılmış ve sonuçta halk birlik kooperatifleri kurmuş, ujamaa denen köylerde yaşamaya başlamıştır.

Çin'in etkisi, 1970 yıllarında, Dar üs Selam limanını, Zambiya'daki bakır madenlerine bağlayan demiryolunun yapımı sırasında görülmeye başlamıştır. Bir zamanlar ülkenin başkenti olan Dar üs Selam, artık yerini Dodoma'ya bırakmıştır. Yine de yeni başkentin nüfusu, bu büyük ve işlek limandan çok daha düşüktür.

Üretim genellikle Dar üs Selam çevresinde yapılır. Kumaş ve giyim yanında, dericilik, ayakkabı, mobilya, cam işçiliği, çimento, gıda endüstrisi ve tütün işçiliği gelişmiştir.

Tanzanya'nın diğer önemli kentleri de şunlardır: Arusha, Tabora, Tanga, Mwanza, Moşi'dir.

NÜFUSU:	15.610.000
YÜZÖLÇÜMÜ:	947.087 km²
BAŞKENTİ:	Dar üs Selam (gerçek), Dodoma (resmi)
DİLİ:	Zwahili(resmi), İngilizce ve çeşitli diyalektler
DİNİ:	Hıristiyan, Müslüman ve Animism
PARASI:	Tanzanya Şilini

Görmediğimiz hayvanlar

MAVİ AYAKLI SÜMSÜK KUŞU

KATEGORİ: Kuş
BOYU: 1 m. uzunluğunda. Kanat açıklığı arası 1.5 m.dir.
AĞIRLIK: 1.5 kilo kadar
YAŞAM SÜRESİ: 5 yıla kadar yaşar
YAŞADIĞI YER: Tropik Galapagos adalarında, yamaçlarda ya da kraterlerin içinde.
YİYECEĞİ: Balık
BİLGİ: Sümsük kuşu insanlardan korkmaz. Kırmızı ayaklı olanları da vardır.
BİLİMSEL ADI: Sula nebouxi.

KIRMIZI PAVURYA

KATEGORİ: Eklembacaklı
BOYUT: Ayaklarıyla birlikte, eni yarım metredir.
AĞIRLIK: 13.5 kilo
YAŞAM SÜRESİ: 5 yıla kadar
YAŞADIĞI YER: Tropik adalardaki çukurlarda
YİYECEĞİ: Minicik deniz bitkileri, hayvanları, böcekler, küçük kertenkeleler.
BİLGİ: Kırmızı pavurya ya da yengeç, okyanus kıyısındaki kayalardan kopardıklarını yer. Dev bir dalga geldiğinde, yamyassı kayaya yaslanır. Dalga çekilince, yemeğine devam eder.
BİLİMSEL ADI: Graspus graspus.

YAPOK

KATEGORİ: Keseli
BOYUT: 30 santim kadar
AĞIRLIK: 4.5-6.5 kilo arası değişir.
YAŞAM SÜRESİ: 8 yıl kadar
YAŞADIĞI YER: Tropik deniz kıyıları
YİYECEĞİ: Midye, balık yumurtaları
BİLGİ: Yapok, su kunduzu diye de bilinir. Dişileri, yavrularını deniz içinde taşırlar. Yavrular, kendilerine yetecek kadar havası olan, kapalı bir cep içinde büyürler.
BİLİMSEL ADI: Chironectes minimus

Anadolu söylenceleri

BÜLBÜL ile KIRLANGIÇ

Çağlar boyu, ozanların
Şiirlerinde
Gül ile birlikte
Anılır hep
Bülbül, o güzel kuş;
Sevdası güle,
Türküleri güle;
Dilinden çeker ne çekerse.

Kırlangıçsa
Yapar yuvayı
Çamur sıvayı sıvayı,
Halk türkülerinde.

Bu iki güzel kuş
İki güzel kardeşmiş bir zamanlar,
Öyle der
Miletoslu bir söylence

Miletos, bir yarımadaymış
Büyük Menderes ırmağının
Ege'ye döküldüğü yerde;
Ege'nin mavi dalgaları
Sararmış üç yandan onu;
Bir de kent varmış o yörede,
Büyük bir kent,
Onun da Miletos'muş adı.

Miletos'ta
Bir karı, bir koca varmış,
İkisi de
Çalışır, çabalarmış;
Ellerinde hüner
Gönüllerinde sevgi,
Mutluluk içinde
Yaşarlarmış.

Koca, bir sanatçıymış,
Araba yapar
Satarmış;
Ustaymış bu işte.

Karısı da dokurmuş
Türlü kumaş, ki bulunmazmış
Hiçbir yerde
Eşi, benzeri.

Çalışmak o zamanlarda da
Övgüye değer bir işmiş,
Herkes
Övermiş onları,
Çalışan
Üreten
Yüzleri güleç
Gönülleri şen
İki Miletoslu diye.

Yazık ki, yazık,
Bu ilgi, bu övgü
Böylesi bir sevgi
Başlarını döndürmüş
Karı kocanın;
Övünür olmuşlar
Mutluluklarıyla,
"Bizim mutluluğumuz
Yoktur
Hiçbir canlıda" diye
Söylenir olmuşlar...

Kalmamışlar bununla da,
Boy ölçüşmeye kalkmışlar
Tanrılarla:
"Bu bizim mutluluğumuz
Yoktur Tanrılarda bile,
Örneğin Zeus ile Hera
Mutlu değil bizim kadar,"
Der olmuşlar....

Onlar böyle der de
Durur mu kıskanç Hera?

Göndermişler kavga tanrıçasını
Bozsun
Aralarını diye.

Kavga tanrıçası
Girmiş aralarına
Karı kocanın,
Koca övünmeye başlamış bu kez
Kendi işiyle,
Yaptığı arabaların
Nice güzel olduğunu
Nice yararlı olduğunu
Söyler olmuş...

Bunu duyunca
"Yarışalım öyleyse" demiş kadın,
"Kim kazanırsa
Onun işidir güzel olan
Onun işidir yararlı
Odur en usta!
Kazanana yitiren
Bir köle bulacak
Ayrıca."

Yarışırlar
Ve kazanır kadın,
Dokuduğu kumaşla.

O vakit, kocası
Gidip
Karısının kız kardeşini bulmuş
Efes'te,
Alıp onu
Getirirken Miletos'a,
Saçlarını kesip
Sokup köle giysileri içine,
Demiş ki,
"Sakın ha sakın,
Söylemeyesin kim olduğunu
Ablana,

Eğer söylersen
Ölmüş bil, kendini!"

Korkutmuş kızcağızı
Böylece.

Ve getirmiş eve
"Al" demiş, karısına
"İşte köle!"

Anlamamış kadın
Kimdir, nedir bu kızcağız;
Nerden bilsin
Canı, kız kardeşidir o!

Şu var ki, günün birinde
Anlaşılmış iş:
Köle dert yanıyormuş
Çeşme başında,
Ablası anlamış
İşin içinde iş var;
Sormuş soruşturmuş,
Anlamış işi neden sonra,
Ve iki kardeş
Öç almayı kurmuş
Kocadan.

Bunu anlayan koca
Öfkeyle saldırmış onlara
Öldürmek istemiş.

İşe Zeus karışmış o zaman:
Kadını bülbül, kız kardeşini de
Kırlangıç yapmış!

İşte o zamandan beri
Bülbül ile kırlangıç
Bu iki güzel kuş
Öter dururmuş...

Ali Püsküllüoğlu

GÖKYÜZÜNE BAKIYORUZ

YILDIZLAR

Bulutsuz bir gecede başımızı kaldırıp gökyüzüne bakınca küçüklü büyüklü, kimi parlak, kimi ölü bir ışık demeti gibi sayamayacağımız kadar çok yıldız görürüz. Bunların gerçek kimliklerini çoğunlukla aklımıza getirmeyiz. "Bu gece ne çok yıldız var" ya da "Yıldızlar ne kadar parlak" diye sözünü edip geçtiğimiz, gökyüzünü süsleyen bu ışıklı benekleri gelin bir de yakından tanıyalım.

Tüm yıldızlar, yanan sıcak gazlardan oluşan birer top halindedir. Çoğunlukla hidrojen gazından oluşurlar. Yıldızlardaki nükleer olaylar hidrojeni helyum gazına ve enerjiye dönüştürür. Dünyamıza en yakın yıldız güneşteki bu enerji ısının ve ışığın doğmasına yol açar ve böylece yeryüzünde yaşam doğar.

Güneş için dünyamıza en yakın yıldız deyimini kullandık. Gerçekten de bize yaklaşık 150 milyon kilometre uzaklıkta bulunan güneş, tüm evrenin büyüklüğü gözetilecek olursa, komşu kapımız gibidir. Güneşten sonra yeryüzüne en yakın yıldızın adı Alpha Centauri'dir. Bu yıldızın bize olan uzaklığını ancak sayılarla anlatabiliriz: Tam 40.000.000.000.000 km.

En yakın olarak nitelendirdiğimiz yıldızın dünya ile arasındaki uzaklık bu olunca, gökyüzündeki yıldızların ufak birer nokta gibi görünmesi hiç de şaşırtıcı değildir.

Onları görebilmemiz bile şaşkınlık uyandırabilir.

Olağanüstü büyük toz ve gaz bulutlarının birleşmesi bir yıldızın oluşmasının başlangıcı sayılır.

- Yıldızların oluşumu toz ve gaz zerreciklerinin biraraya gelmesi ile başlar. Bu zerrecikler yoğun bir biçimde sıkıştıkça ısınırlar; bu ısı, nükleer patlamaları oluşturduğu anda da bir yıldız artık doğmuş olur ve enerji saçmaya başlar. Bu aşamadaki yıldız tıpkı bizim güneşimiz görünümündedir.
- Güneşimiz gibi olan yıldızlar hidrojen gazını yakarlar. Milyarlarca yıl sonunda yakacak gaz kalmadığında da büyümeye başlarlar. Kırmızı renkleri ve büyüklükleri nedeniyle onlara "Kızıl dev" adı verilir.
- "Kızıl dev" haline dönüşen yıldızlar daha fazla büyüyemezler ve "nova" adı verilen bir patlamayla dağılırlar.
- "Nova"dan sonra geriye yoğun, sıkı ama ufak bir yıldız kalır. "Nova" adı verilen patlama şiddetli olursa geriye çok daha ufak yıldızlar çıkar ki, bunlara nötron yıldızı adı verilir.
- En yakından tanıdığımız yıldız, güneş, tam 5 milyar yaşındadır. Yaklaşık olarak da 5 milyar yıl daha ömrü olduğu sanılmaktadır.
- Bulutsuz bir gecede teleskop ile gökyüzünde 3000 kadar yıldız görebilirsiniz.
- Sirius adlı yıldız bilinen en büyük yıldızdır. Bu yıldız güneşten 25 kez daha çok ışık verir.
- Yıldızlar kırmızı, sarı hattâ mavimsi bir beyaz renkte olabilirler. Bu onların iç ısısına bağlıdır. Soğuk yıldızlar kırmızı, sıcaklar ise mavimsi beyaz görünüm verirler. Sarı olanları ise hemen hemen güneşimiz gibidirler.
- Güneşten sonra bize en yakın olarak tanımladığımız Alpha Centauri yıldızının ışığının dünyaya erişmesi için tam 4.3 yıl geçmektedir.

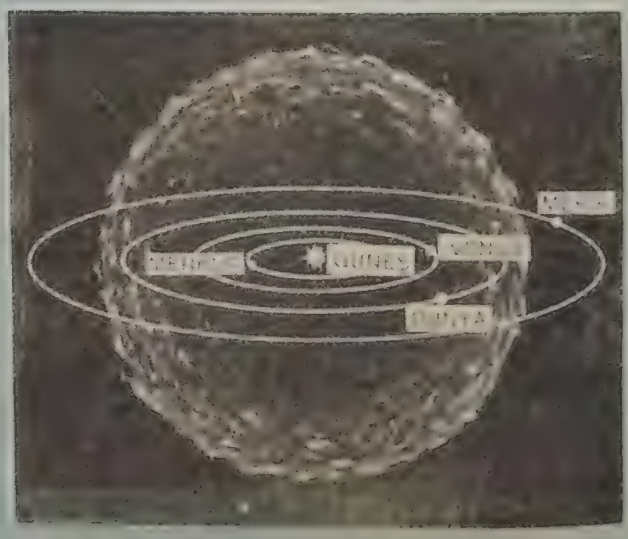

"Kızıl dev"in büyüklüğü hakkında bir bilgimiz olması için, onu Güneş sistemiyle karşılaştırmamız gerekir. İşte o zaman "Kızıl dev"in boyutları ortaya çıkar, hakkında bir bilgimiz olur.

ÜNLÜ KİŞİLER

FERDİNAND DE LESSEPS

- SÜVEYŞ KANALI'NIN GERÇEKLEŞMESİNİ SAĞLAYAN FRANSIZ DİPLOMATI
- 1805'DE PARİS'TE DOĞDU, 1894'TE PARİS'TE ÖLDÜ.
- PANAMA KANALI'NIN AÇILMASINA DA KATKISI OLDU.

Süveyş Kanalı'nın açılmasını gerçekleştiren Fransız diplomat ve yöneticilerinden Ferdinand de Lesseps 1805'de Paris'te doğdu. Öğrenimini bitirdikten sonra Dışişleri Bakanlığı'na girdi ve Kahire'de konsolosluk görevinde bulundu. Bu sırada Mısır tahtının varisi Sait Paşa ile dostluk kurdu. Daha sonra Fransa'nın temsilcisi olarak Madrid Sarayı'na gönderildi ve burada Akdeniz ile Kızıldeniz arasında bir Kanal açılıp açılamayacağını düşünmeye başladı. Çok önceleri Mısırlılar, Persler ve Osmanlılar da böyle bir tasarıyı gerçekleştirmek istemişlerdi. Kanal'ın açılması halinde gemiler Afrika'yı dolaşmaktan kurtulacak, zamandan çok kazanmış olacaklardı. Bu konuda duyduğu en büyük güvence yakını, III. Napoleon'un eşi İmparatoriçe Eugenie ve Fransız ulusuydu. Tasarısını açıkladığı zaman bu haber her yerde geniş ilgi ve coşkuyla karşılandı. Bir gün Paris'te yüz kadar yerli ve yabancı gazeteciye Süveyş Kanalı'yla ilgili düşüncesini açıklarken bunu ciddiye almalarını diledi ve şöyle dedi:

"İki deniz arasında açılacak böyle bir kanal büyük ekonomik kolaylık ve yarar sağlayacaktır. Ben mühendis değilim, ancak bu konudaki düşünce benimdir. Teknik planları Avusturyalı büyük mühendis Negrelli hazırladı. Bu büyük işte ulusumun bana yardımcı olmasını sizler sağlayacaksınız."

Süveyş Kanalı'nın açılmasına 24 Nisan 1859'da başlandı ve 17 Kasım 1869'a kadar süren çalışmalar sonunda iki deniz birbirine bağlanmış oldu. Bu başarı bütün dünyada övgülerle karşılandı ve büyük bir açılış töreni yapıldı. Tören sırasında Kanal'ı ilk geçen deniz aracı, Fransa İmparatorluk yatı "L'Aigle" oldu. Yat, Kanal'da süzülerek ağır ağır giderken Kaptan Köşkü'nde İmparatoriçe'nin yanında dimdik duran biri vardı. Bu insan, başardığı işten ötürü gözlerinden sevinç yaşları dökülen Ferdinand de Lesseps'di.

Büyük bir üne kavuşmuş olan Ferdinand de Lesseps, 7 Aralık 1894'de 90 yaşındayken öldü.

SÜVEYŞ KANALI

Mısır topraklarında bulunan Süveyş Kanalı, Arabistan Çölü'yle Sina Yarımadası arasından geçer. Uzunluğu yaklaşık olarak 161 kilometre, eni 66, derinliği de 12 metredir. Akdeniz'de Port Said'ten güneyde, Kızıldeniz'de Port Tevfik'e kadar uzanır. Bir Fransız ortaklığınca açılan kanalın paylarının çoğu daha sonra 1875'de İngiltere'nin eline geçmiştir. Mısır Hükûmeti'yle İngiltere'nin bir ortaklık olarak işlettikleri Süveyş Kanalı anlaşmasının, 1968'de sona ermesi gerekirken Mısır, 1956'da tek başına harekete geçerek Kanal'ı millileştirdi. Arap-İsrail Savaşı nedeniyle 1967'de geçişe kapatılan Kanal, 1975'de yeniden açıldı. Geçiş yapan gemilerden alınan para ile Kanal, Mısır'a yılda ortalama 500 milyon dolarlık önemli bir gelir sağlamaktadır.

ÖZELLİKLERİ

- Görevlerine bağlılığı, yakışıklılığı ve kibarlığı onun başarılarında önemli etkenler oldu.
- Mısır'da bulunan bir Fransız milyonerinin kızı Marion Darmand'ı sevdi. Onunla evlenmeye karar verdiği zaman kızın peşini bırakmayan Marquis Mardou ile düello etmek zorunda kaldı ve onu yenilgiye uğrattı. Ferdinand de Lesseps ile evlenen Marion daha sonra Mısır'da çıkan bir veba salgınında yaşamını yitirdi.
- Süveyş Kanalı'nın açılması çalışmaları sona erdiği zaman 64 yaşında olan Ferdinand de Lesseps Paris'e döndü, orada Madelaine d'Alambert adında 20 yaşında bir kızla evlendi. Mutlu geçen bu evlilikten bir oğlu dünyaya geldi.
- 84 yaşındayken kendisinden Panama Kanalı'nın açılması işlerini de yürütmesi istendi. Süveyş Kanalı'ndaki başarısının sağladığı ün nedeniyle büyük krediler açıldı.
- Uzun, yorucu çalışmalar sonucu denize yaklaşırken beklenmedik masraflar çıkınca, ortaklık iflasını istedi. Lesseps'le oğlu Charles hapis ve para cezasına çarptırıldı. Ancak, zaman aşımı gerekçesiyle bağışlandılar.
- Bir ara paranın azalması üzerine Süveyş'te çalışmaların durması olasılığı belirince Ferdinand de Lesseps Hidiv'e giderek şöyle dedi: "Denize ulaşacağız. Eğer bu işten vazgeçersek Kanal uğrunda canlarını verenler bizi sonsuza dek lanetler."
- Süveyş ve Panama kanallarından geçen gemiler, anısı için düdük çalarak onu selâmlarlar.

ATEŞ KUŞAN CANAVAR

YİNE OLMADI BARİ ŞUNU KORKUTAYIM! BÖÖÖÖ!
İLÂHİ MİNNOŞ ÇOK İYİSİN MÜZİPLİKTE ÜZERİNE YOK!
BÜTÜN CANAVARLAR KÖTÜ, BENSE ÇOK İYİYİM, BİR TÜRLÜ KÖTÜLÜK YAPAMIYORUM. HÜNGÜR!
KİMSE BENİ KÖTÜ BİR CANAVAR OLARAK GÖRMÜYOR. BEN DE GİDECEĞİM BURALARDAN.
MİNNOOŞ! BU SAATTE DIŞARIDA DOLAŞILIR MI? EVİNE DÖN KÖTÜ ÇOCUK!
YAŞASIN! BEN DE ASLINDA KÖTÜYMÜŞÜM. NİHAYET KIYMETİM ANLAŞILDI.

AYNI DİKEYDEKİ ERLER

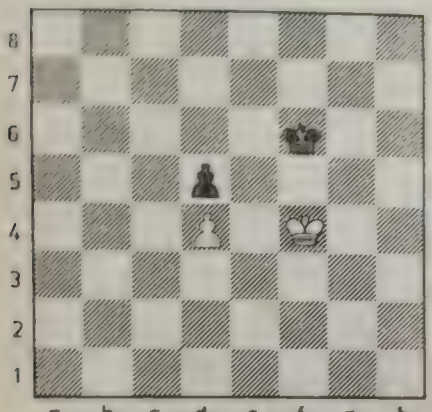

Diyagramda şahların yanında aynı dikeyde birer er bulunmaktadır. Böyle durumlar kural olarak beraberedir. Hamle sırası sonucu değiştirmez.

Hamle Beyazda ise Siyah karşılamayı elinde tutar. (1. Şg4 Şg6 2.Şf4 Şf6)

Hamle Siyahta ise, Siyah karşılamayı ve erini kaybeder. Fakat oyun yine berabere olur. 1.., Şe6 2.Şg5 Şe7 3.Şf5 Şd6 4.Şf6 Şd7 5.Şe5 Şe7 6.Şxd5 Şd7.Siyah 6.., Şd7 hamlesi ile karşılaşmayı kazanır ve beraberliği sağlar.

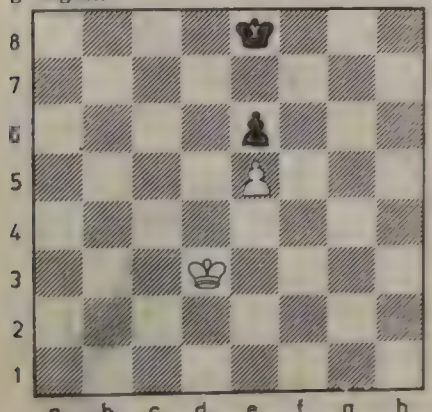

Diyagramda yine aynı dikeyde birer er vardır. Ancak beyaz er 5. yatayda, siyah er 6. yataydadır. Bu durumda Beyaz, hamle sırası kendisinde ise, kazanır.

1.Şc4 (Tek doğru hamle. Eğer 1. Şd4 Şd8 oynanırsa Siyah karşılamayı kazanır.) Şd7 2.Şb5! (Beyaz çapraz karşılamayı sağladı.) Şc7 3.Şc5 Şd7 4.Şb6 Şd8 5.Şc6 Şe7 6.Şc7 Şe8 7.Şd6 Şf7 8.Şd7 Şf8 9.Şxe6 (Tek erin kaldığı oyun sonunda, eri olan tarafın şahı 6. yataya gelmiş ve kendi erinin önünde bulunuyorsa, her zaman kazanır.) Şe8 10Şd6 Şd8 (Eğer 10.., Şf7 11. Şd7) 11.e6 Şe8 12.e7 Şf7 13.Şd7 ve beyaz er vezire terfi eder.

Siyah 1.., Şd7 yerine 1.., Şf7 de oynayabilir. 1.., Şf7 hamlesinin amacı e5'deki beyaz ere hücum etmektedir. Bu durumda oyun şöyle devam eder. 1. Şc4 Şf7 2.Şc5 Şg6 (İki tarafın da birbirinin erine hücum ettiği böyle durumlarda, rakibin erini daha önce arkadan tehdit eden oyunu kazanır.) 3.Şc6! (3.Şd6? Şf5! Siyah kazanır.) 3..,Şg5 (Eğer 3.., Şf5 4.Şd6 Beyaz kazanır.) 4.Şd7! Şf5 5.Şd6 ve Beyaz kazanır. Beyaz şah d7 karesine gelmeden önce, siyah şah f4'e gelip beyaz eri arkadan tehdit edebilseydi, oyunu Siyah kazanırdı.

PROBLEMLER

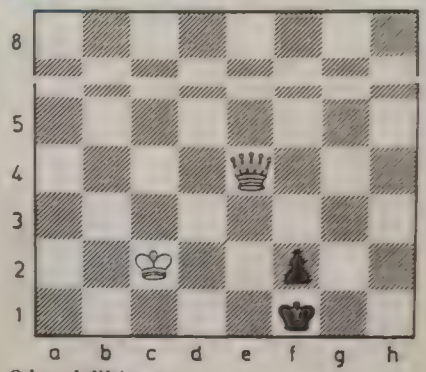

2 hamlelik mat

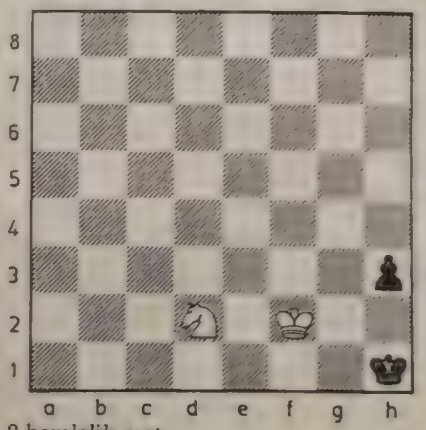

2 hamlelik mat

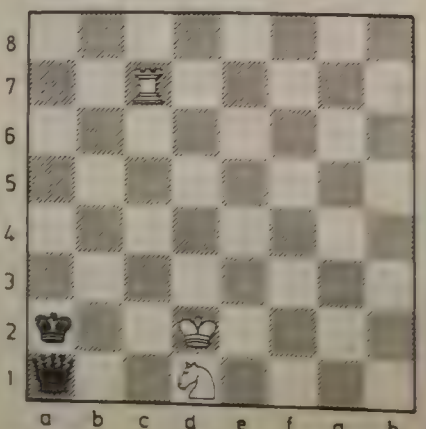

Horwitz — Beyaz oynar, kazanır

Yanıtlar 29. Sayfada

1982 YILI PUL EMİSYON PROGRAMI

1.-*ATATÜRK SÜREKLİ POSTA PULLARI:*
Beş puldan oluşan ve ATATÜRK'ün yeni resimlerini taşıyan seri 27 Ocak 1982 günü tedavüle çıkarılmıştır. Serinin nominal değeri 53 Lira 50 kuruştur. Pulların tedavüle çıkarıldığı gün PTT Genel Müdürlüğü Filateli Şub ' tarafından hazırlanan zar,tar da üzerleri ilk çıkış günü damgasıyla damgalanmış olarak çıkarılmıştır.

2. *Verem mikrobunun bulunuşunun 100. yılı nedeniyle 24 Şubat 1982 günü sürtaksli iki pul tedavüle çıkarıldı. Pulların nominal değeri 45 Liradır. Beş lira tutarında olan ek değer Türkiye Kızılay, Çocuk Esirgeme ve Hava Kurumu Dernekleri içindir. Serinin tedavüle çıkarıldığı gün özel bir damga kullanılmıştır.*
3. *17 Mart 1982 günü 60 Lira değerinde üç Pul Ressam İbrahim Çallı'nın 100. Doğum yılı için çıkarılacaktır.*
4. *EUROPA (Cept) Serisi 2 Mayıs 1982 günü çıkarılacak. Seride iki pul bulunacak ve değeri 100 lira olacaktır.*
5. *Kültiğin Anıtı'nın dikilişinin 1250.Yılı nedeniyle 9 Haziran'da 40 lira değerinde iki pul tedavüle çıkarılacaktır.*
6. *Anadolu Dağları adlı seri beş puldan oluşacak ve değeri 82 Lira 50 kuruş olacak. Bu pullar 7 Temmuz 1982 günü çıkarılacaktır.*
7. *Zararlı böceklerin birinci serisi 18 Ağustos günü sürtaksli olarak tedavüle çıkarılacak. Serisinin nominal değeri 95 Lira olacak, ancak bunun 12 Lira 50 kuruşu Kızılay, Çocuk Esirgeme ve Hava Kurumu'na ait olacaktır. Seride beş pul bulunacak.*
8. *Anadolu Müzik Aletleri Birinci Serisinde beş pul bulunacak. Değeri 82 Lira 50 kuruş olacak ve pullar 13 Ekim 1982 günü tedavüle çıkarılacak.*
9. *Antik Kentler Birinci serisi tek puldan ibaret olup 30 Lira değerindedir. Bu pul 3 Kasım 1982 günü çıkarılacaktır*

Pul

Kemal Aziz VERSAN

Pulculukta gerekli araçlar

Pul toplamaya başlayan gencin, puldan önce pul ile ilgili bazı bilgileri edinmesi ve yine bazı araçlar edinmesi gerekir. Bunlar sıra ile:

1.PUL KATALOĞU:
Pullar hakkında geniş bilgi veren ve aynı zamanda pulların değerini gösteren kitaplara pul kataloğu denir. Katalogsuz pul toplanamaz ve katalogsuz Filâtelist olunmaz.

2.PUL ALBÜMÜ:
Pul albümleri pulların korunması için gereklidir. Pullar gelişigüzel, değişik yerlerde, ömeğin kitap ve defter arasında tutulamaz. Pulları mutlaka iyi korumak gerekir ve bunun için pul albümüne gerek vardır. Pul albümleri iki türlüdür;

a) Üzerinde pul resimleri basılmış olanlar,

b) Düz küçük kareli kâğıtları içerenler

3.PUL KLASÖRÜ:
Pullar çeşitli yerlerden alındıktan sonra albüme konmadan önce geçici bir süre için pul klasöründe korunabildiği gibi bazen Pul Albümü yerine de pul klasörü kullanılabilir. Ancak bir pul klasöründe bulunan pullar hiçbir zaman klasör içinde yarışmaya giremez. Buna karşılık pul albümü yaprağına monte edilmiş pullar her zaman yarışmaya konabilir. Pul klasörleri, pulun, incelenmesinin yapılması ve aynı zamanda geçici bir süre için de korunmasında yararlıdır. Pul klasörünü alırken, klasörün iyice kurumuş olmasına dikkat edilmelidir. Aksi halde nem yüzünden klasöre konacak damgasız pullar klasör yapraklarına yapışabilirler.

4.PUL MAŞASI:
Pulları, hiçbir zaman elle tutmamak gerekir. Çeşitli dış etkenler ile ellerimiz kirlenebilir ya da terli olabilir. Terli ya da kirli elimizle tuttuğumuzda pulu kirletir ve zedeleriz. Bunun için pul ile çalışmaya başlamadan önce ellerimizi güzelce yıkayıp kuruladıktan sonra pul maşası ile pulları tutup incelenmesini yapar ya da klasöre yerleştirme işlemini yapabiliriz.

5.ŞARNİYER:
Şarniyer bir çeşit zamklı kağıttır. Bazı filâtelistler pullarını albümlerine şarniyer yardımı ile monte ederler. Şarniyer kullanmak çok dikkat ve tecrübe ister, çünkü bilinçsiz konan bir şarniyer pulu tamamen bozabilir. Bu bakımdan şarniyer kullananlar çok dikkatli olmalıdır.

6.PUL POŞETLERİ:
Daha fazla "Hawid" adı ile tanınan bu poşetler çok kullanışlıdır. Bunlar beyaz ya da siyah renkte olabilirler. Eğer pullarınızı beyaz renk poşet ile monte etmeye başladınız ise bütün koleksiyonda beyaz renkteki poşetler olmalıdır. Yoksa göze güzel görünmeyen bir durum ortaya çıkar.

Bu poşetler ticari alanda pul boyutunda ya da bant biçiminde bulunmaktadır. Bant biçiminde olanı daha ekonomiktir. Pul poşetin içine konduktan sonra albüme monte edilmektedir. Aslında bu poşetin bir yanı saydam diğer yanı zamklıdır. Bunun için bunu kullanmak çok kolay ve pul için zararsızdır. Pul poşetin içinde hem güzel bir görünüm kazanır hem de tüm dış etkenlere karşı kendini korur.

7.FOTOĞRAF YAPIŞTIRMA KÖŞELERİ:
Fotoğraf yapıştırma köşeleri pulculukta çok önemlidir. Bunlar albüm yapraklarına zarfları tutturmaya yarar. Beyaz ve saydam olanları seçmek yerinde olur.

8.BÜYÜTEÇ:
Pulları incelemek ve gözle görünemeyen bazı ayrıntıları incelemek için her filatelistin bir büyütece gereksinimi vardır.

Pul Tüccarları Derneği

Pul Tüccarlarının bağlı olduğu Derneğin adresini veriyoruz:
Pul Tüccarları Derneği, İstiklal Cad. 388(Narmanlı Yurdu), Beyoğlu - İSTANBUL

9.ODONTOMETRE:
Kartondan yapılmış ve üzerinde pul dantel ölçülerini gösteren rakamlar yazılmış bir araçtır. Bu araç pullarda bulunan dantelleri ölçmekte kullanılır. Bazen aynı pul değişik ölçülerde dantel taşımaktadır. Bunları birbirinden ayırmak için bu aracın kullanılması gereklidir.

10.FİLİGRANOSKOP:
Pul kâğıdında bazen çeşitli desenler ya da amblemler bulunmaktadır. Bunlara "Filigran" denir. Bu filigranları tespit etmek için filigranoskop denilen koyu mavi ya da siyah renkte bir çanak kullanılır. Pul bu çanağın içine ters olarak, yani zamklı kısım üste gelecek biçimde yerleştirilir. Bazen bu biçimde filigranoskop'a konan pul hemen filigranını gösterir. Bazen de filigranı görmek çok zordur. O zaman pulun üstüne birkaç damla saf benzin damlatmak gerekir.
Bu işi yaparken çok dikkat etmelidir. Şöyle ki:

a) Ateşten uzak olmak ve o sırada kibrit ya da çakmak yakmamak.

b) Pulun rengini iyi tanımak gerekir. Bazı hassas renkler ile basılan pullar üzerine benzin konduğunda rengin solmasına, renk değiştirmesine neden olabiliriz.

c) Kullandığımız benzinin temiz olması ve içinde herhangi bir yağlı maddenin bulunmaması gerekir.

Pulculuğa başlarken her filâtelistin yukarıda saydığımız araçları edinmesi gereklidir. Bu araçlardan yoksun bir filatelistin araştırma yapması ve bu alanda ilerlemesi hemen hemen olanaksızdır.

Kitap

19 MAYIS - 23 NİSAN-30 AĞUSTOS VE 29 EKİM ŞİİRLERİ-Hazırlayan Ferit Ragıp Tuncor-İnkilâp ve Aka Kitabevleri -304 sayfa, 250 lira.

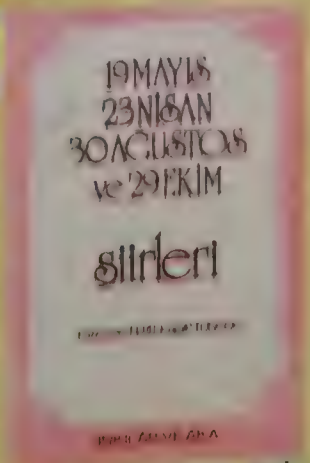

19 Mayıs, 23 Nisan, 30 Ağustos ve 29 Ekim Şiirlerini hazırlayan derlemeci Ferit Ragıp Tuncor, daha önce de Seçme Çocuk Masal ve Hikâyeleri Kılavuzu, Okul Piyesleri Kılavuzu gibi çok yararlı eserleri derlemiş, okurlarına sunmuştur. Bu kılavuz kitapta da, sizlere ulusal günlerimizde ve her zaman yardımcı olacak, zamanınızı değerlendirecek nitelikte, güzellikte şiirler seçmiş ve yayınlamış.

NASREDDİN HOCA FIKRALARI-Derleyen Ebubekir Pamukçu-Resimleyen Cemil Cahit- PİYA Basım-Yayın-Dağıtım Organizasyonu-Çocuk Kitapları-64 sayfa, 60 lira.

Yazar ve derlemeci Nasreddin Hoca Fıkraları adı altında basıma hazırladığı bu kitabının önsözünde Nasreddin Hoca hakkında bilgi veriyor. Hocanın, bir masal, bir efsane kahramanı olmadığını belirtir. Hoca ile ilgili fıkraların her ulustan tüm halkın malı sayılması gerektiğini ve bu fıkraların salt bir güldürme aracı olmadıklarını vurgular. Nasreddin Hoca'yı seven, onun fıkralarını dinlemekten, okumaktan hiçbir zaman bıkmayan siz okurlarımıza bu kitabı salık veririz.

BİLMECE BULMACA EĞLENCE!

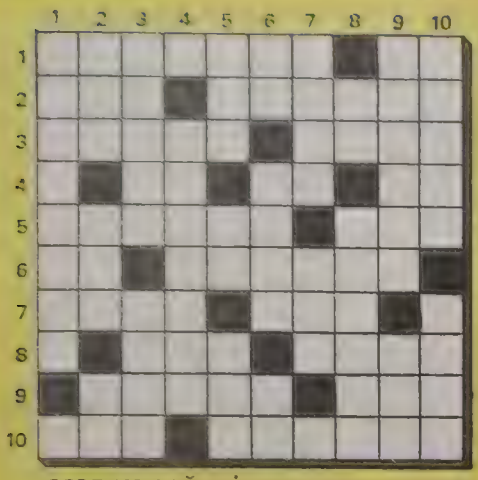

SOLDAN SAĞA: İ-Telsiz telgraf ve telsiz telefonu icat eden İtalyan bilgini.. Beyaz, 2-Çocuk oyunlarında diğerlerine karşı tek başına oynayan çocuk.. El parmaklarının tırnak yöresindeki yumuşak kısımların iltihaplanmasından ileri gelen ağrılı şiş, 3-Etinden ve sütünden yararlanılan, derisi de köselecilikte kullanılan siyah renkli iri bir hayvan.. Asya'da bir ülke, 4-Bir nota.. İlkel bir silah.. Zaman'ın ilk hecesi, 5-Elekten geçirmek.. İnsanın omuz başından parmaklarının ucuna kadar uzanan organı, 6-Bir harfin ince okunuşu.. Bir bayan adı, 7-Aynı değerde olan.. Bir mikroskop camıdır, 8-Havanın ya da bir gazın içindeki su buharı.. KESİN ile eşanlamlı bir sözcük, 9-Edebiyatta koşuk olmayan yazı (düz yazı).. Kuzey Kutbu bölgelerinde yaşayan ve uzun, çatallı boynuzları olan bir geyik cinsi, 10-İçine çekirdeksiz kuru üzüm konularak yapılan bir çörek çeşidi.. Bir tartı aygıtı.

YUKARIDAN AŞAĞIYA: 1-Bir devletin egemenliği altında bulunan topraklar (ülke), 2-Bir çeşit kalın ve kaba kumaş.. Hayvan ölüsü.. HANGİ ŞEY anlamında bir sözcük, 3-Bir şey rendelemek için kullanılan alet.. Dişi sığır, 4-Bol vitaminli olan ve suyu sıkılarak salça yapılan bir sebze, 5-Ev bölümlerinden biri.. Notada duraklama işareti ve zamanı.. Tarih öncesine dayanan kahramanlık ve efsane hikâyesi, 6-Numara'nın kısa yazılışı.. Öğrenim yapmak için gidilen yer.. Bir nota, 7-Düğme deliği.. Bir mastar eki, 8-YÜZ METRE KARE TUTARINDAKİ alan ölçüsü birimi.. Gemi odası, 9-Güney Amerika'da bulunan ve uzunluk bakımından Nil'den sonra ikinci olan ünlü nehir. ÇABUK anlamında bir sözcük, 10-Deniz, göl, ırmak gibi suları birbirine bağlamak ya da suyu başka yöne akıtmak için açılan geniş suyolu.. Küçük, ufak tefek ve sevimli.

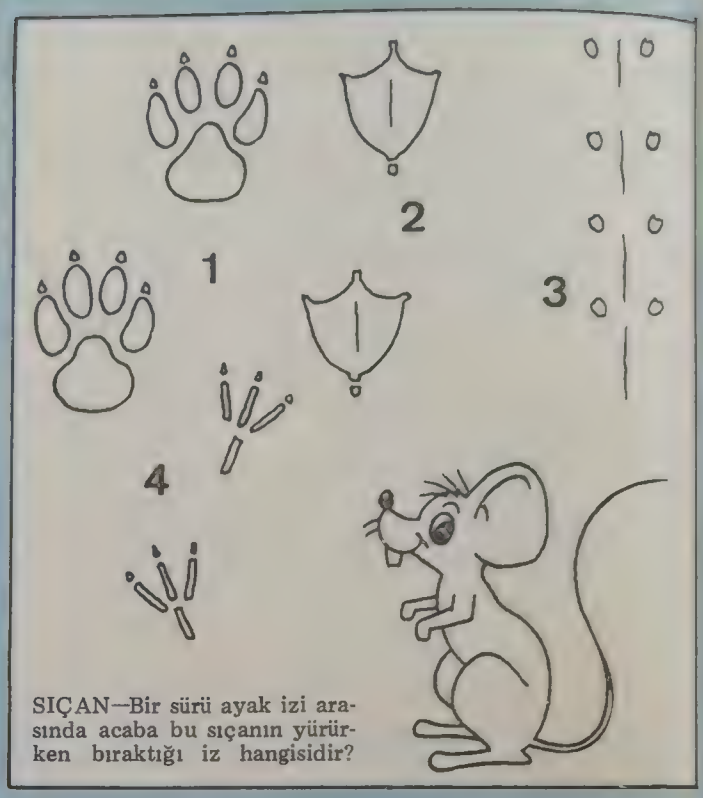

SIÇAN—Bir sürü ayak izi arasında acaba bu sıçanın yürürken bıraktığı iz hangisidir?

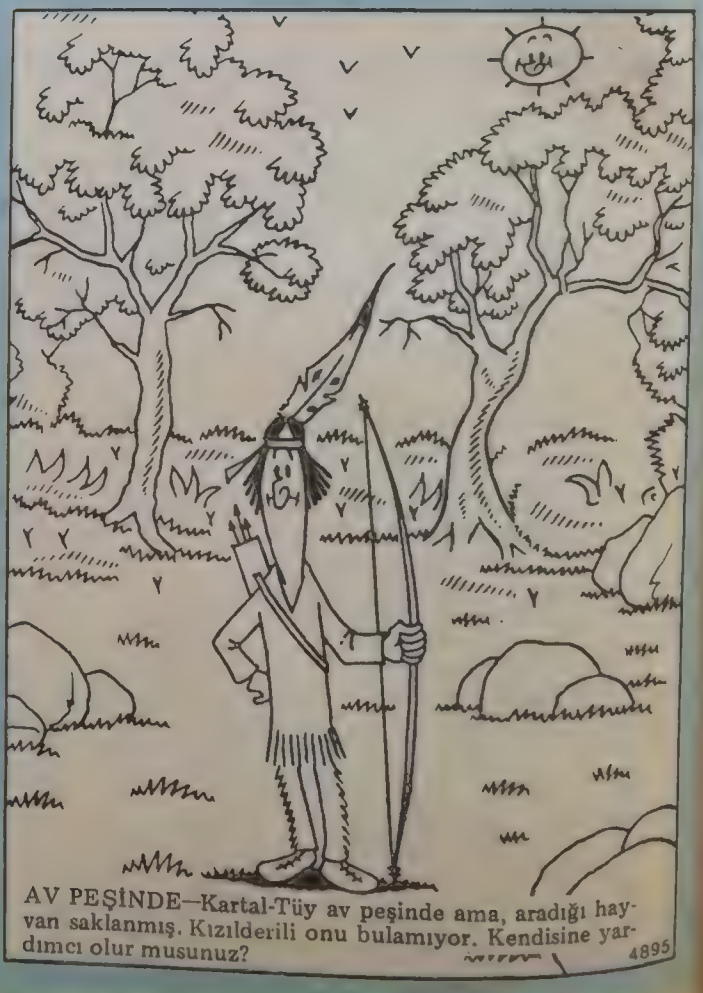

AV PEŞİNDE—Kartal-Tüy av peşinde ama, aradığı hayvan saklanmış. Kızılderili onu bulamıyor. Kendisine yardımcı olur musunuz?

4895

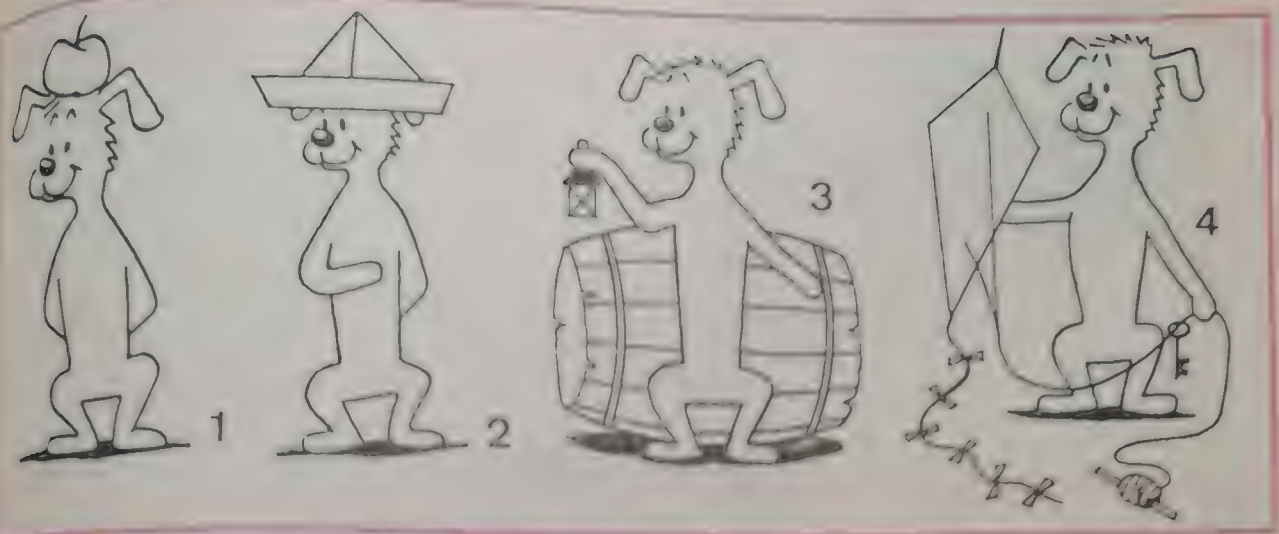

TAKLİTÇİ KÖPEK—Bu marifetli köpek tarihin ünlü 4 kişisini taklit ediyor. Kim bunlar? İsterseniz size biraz yardımcı olalım: 1. Babası ünlü bir ok atıcısıydı, 2.Büyük bir imparatordu, 3.Daima bir fıçı içinde yaşardı, 4. Uçurtma sayesinde yıldırımdaki elektriği ve paratoneri buldu.

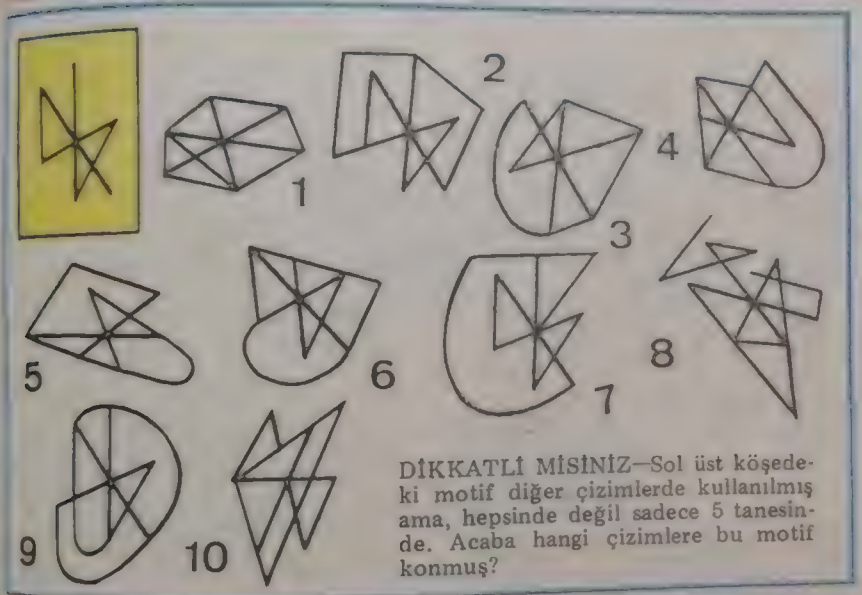

DİKKATLİ MİSİNİZ—Sol üst köşedeki motif diğer çizimlerde kullanılmış ama, hepsinde değil sadece 5 tanesinde. Acaba hangi çizimlere bu motif konmuş?

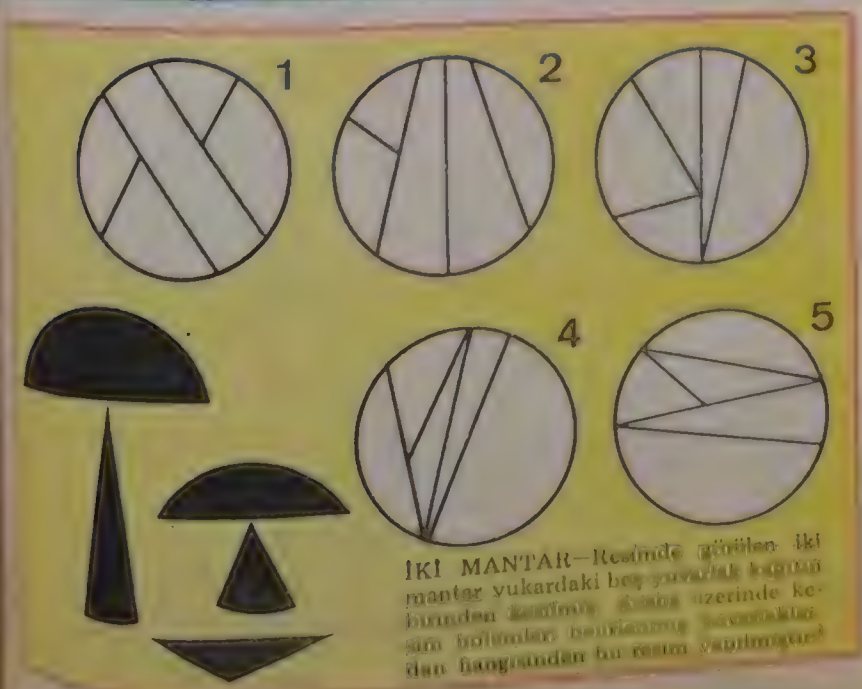

İKİ MANTAR—Resimde görülen iki mantar yukardaki beş yuvarlak kağıtın birinden kesilmiş. Acaba üzerinde kesim bölümleri belirlenmiş yuvarlaklardan hangisinden bu resim yapılmıştır?

BİLMECELER

Benim bir kalbur boncuğum var
Akşamdan atar sabahtan toplarım
(YILDIZLAR)

Mavi atlas, üstünde altın tas
(GÜNEŞ)
UĞUR USTAOĞLU/Boğazlıyan

Yeşil kundaklı bebek
Cehenneme gidecek
(MISIR)

Dışı kazan karası
İçi peynir mayası
(KESTANE)
FARUK B.ARMUTCU/Mudurnu-Bolu

Taş başında kartal oturur. Üçyüzaltmışbeş yumurta getirir.
(YENİ YIL)

Hanım içerde. Saçı dışarda.
(MISIR)
GÖNÜL KARAKAYA/
Krefeld-Almanya

Adamın biri 50 basamaklık bir merdivenden düşmüş, bir şey olmamış? Neden?
Çünkü adam merdivenin ilk basamağından düşmüş!
ALİ MURAT KALENDER/
Erzin-Dörtyol

Tap nedir, tapış nedir,
Gül nedir, gümüş nedir
Ne yerdedir, ne gökte,
Herkes onun içindedir.
(AYNA)
NAZİRE ARIKAN/ Nazilli-Aydın

YANITLAR 29 SAYFADA

SİZİN SAYFANIZ

ATATÜRK

Daha küçüktüm,
Atatürk diyorlardı,
Bilmiyorum kimdi
Öğrendim şimdi..

Bu yurdu kurtarmış,
Düşmanları kovup uzaklaştırmış
Bu savaşı artık kazanmış
Ve büyük bir bayram açmış..

Bu bayramı çocuklara armağan etmiş
Bütün çocuklar sevinmiş
Bayramı çocuklara armağan eden TÜRK
Büyük ATATÜRK

ZEYNEP KARAKAYA/
Hannover-Almanya

ÖĞRENCİLERE

Dersine çalış kazan
Boşuna masraf etmesin baban
Sonra üzülür garip anan
Çalış, çalış, sonunda kazan

Sonra topu dikersir
Tarlada buğday biçersin
Yanına kaval alarak
Tarlada koyun güdersin

Dokuz on ay gezersin
Kaldığın zaman vay vay dersin
Sonra bulursun suçu hocada
Başlarsın mazaret uydurmaya

Sen gez oyna da dersine çalışma
Ağla ağla bir yıl sonra
Üzülür mü hoca sonra sana
Çalış çalış ve sonunda kazan.

NUMAN GÜZEL / Hendek

İLKBAHAR

İlkbahar gelince çiçekler açar,
İlkbahar gelince dağlar yeşerir
Yeşil çimenler arasında kuzular meleşir
Garip çoban nasıl da neşelenir

Çiçek toplamak isterim rengarenk
Kuzuları öpmek isterim her renk
Güneşin ışınlarını almak isterim doyana dek
Ama beklemek zorundayım tatile dek

GÜNAY KILIÇ/Bozüyük

YILMAZ HIZLI/Kocaeli

FIKRALAR

ERKEK ADAM

O gün büroda memurlar arasında yaş konusu konuşuluyordu. Sıra şefe gelince, otuzbeş yaşında olduğunu söyledi. Memurlardan biri:

—Nasıl olur, dedi. Ben on yıl önce buraya geldiğimde siz otuzbeş yaşında olduğunuzu söylemiştiniz. Şef cevap verdi:

—Ben erkek adamımdır. Asla sözümden dönmem.

NURŞEN ŞİMŞEK
/Dordrecht-Hollanda

ERİYOR

Akıl hastanesinde, sabah kahvaltısı sırasında, deli çay bardağının yanında duran iki şekeri çayın içine attıktan sonra, ortalıkta dolaşan garsondan iki tane daha ister. Garson şekerleri getirir. Deli şekerleri çayın içine atarak büyük bir kızgınlıkla iki şeker daha ister. Ve bu böylece sürer gider. Sonunda garson dayanamaz ve:

—Bana baksana, der, ne yapıyorsun sen? Bu getirdiğim onikinci şeker! Deli omuzlarını kaldırarak cevap verir:

—Bende kabahat yok ki, kardeşim. İçine atınca eriyorlar.

NESRİN BİÇER/
K.D.Z.Ereğli

KAZANÇLI

Geçitlerdeki çivilerin dışında yürüyen bir Parisli'ye trafik memuru üç frank ceza kesmiş. Adam makbuzu alınca gülmüş.

—Kazançlıyım bu defa, demiş. Çünkü bir ay önce çivilerin içinden geçtiğim için tam 500 frank hastane parası ödedim!

S. AHMET GÜLHAN/Banaz-Uşak

MEKTUP ARKADAŞI

Kartpostal konusunda

NİLGÜN YILMAZ
Cennet Mahallesi, Hürriyet Cad. 1
Pakten Sok. Yılmaz Apt.
KÜÇÜKÇEKMECE-İSTANBUL

HÜSEYİN ÜSTÜNER
Altındağ, Ergürü Mah. 1. Muhtarlık
No: 172 ALTINDAĞ-ANKARA

NEJLA ORUÇLU (14)
Osmantuncer Sok. Camlikebir Mah.
No: 13 OSMANELİ

Futbol konusunda

BURAK İSTANBULLUOĞLU
54. Sokak, 13/1
BAHÇELİEVLER-ANKARA

ALİ ATİLLA AYKON
Kır Mahallesi Ece Cad. 8
TEFENNİ-BURDUR

Pul ve kartpostal konusunda

EMİNE USTABAŞI (5. sınıf) Dikmen
Gazino Durağı, Demirbağ Apt. 273/5
DİKMEN-ANKARA

EKREM USTABAŞ (Orta 2)
Dikmen Gazino Durağı Demirbağ Apt. 276/5
DİKMEN-ANKARA

Pul konusunda

ZAHİDE DOĞAN (4. sınıf)
Dikmen, Gazino Durağı, Cami arkası
No: 101/A
DİKMEN-ANKARA

BURAK İSTANBULLUOĞLU
54. Sokak 13/1
BAHÇELİEVLER-ANKARA

GARİP ama GERÇEK

Derleyen: ADLİ MORAN Çizen : MUSTAFA DELİOĞLU

GÜNEY AMERİKA YAKINLARINDAKİ ŞEYTAN ADASINDA KURULAN HAPİSHANEDE DOKSANDOKUZ YIL İÇİNDE 70.000 TUTUKLU KALMIŞ BUNLARDAN ANCAK YİRMİYEDİ TANESİ ADADAN KAÇABİLMİŞTİR..

● KÜÇÜK, BÜYÜK HERKESİN SEVDİĞİ HAYVANAT BAHÇESİNİN İLKİ, BUNDAN ÜÇBİN YIL ÖNCE İLK KEZ ÇİNDE KURULMUŞTU...

● ORTALAMA IŞI DERECESİ 35° OLAN KIZIL DENİZ, DÜNYANIN EN SICAK SULU DENİZİDİR...

YANITLAR

DENEKTAŞI

1.Merkez Bankası, 2. Pasarofça Antlaşması 3.Hemofili 4. Karbon 5. And Dağları 6. John F. Kennedy 7. Eğridir 8. Caz 9. Cazgır 10. Önerge. 11. Menteşe.

BULMACA

SOLDAN SAĞA: 1-Marconi, ak, 2-ebe, dolama, 3-manda, İran, 4-do, ok, za, 5-elemek, kol, 6-ke, Asuman, 7-eşit, lam, 8-nem, kat'i, 9-nesir, Ren, 10-kek, terazi.

YUKARIDAN AŞAĞIYA: 1-Memleket, 2-aba, leş, ne, 3-rende, inek, 4-domates, 5-oda, es, mit, 6-No, okul, re, 7-ilik, mak, 8-ar, kamara, 9-Amazon, tez, 10-kanal, mini.

SIÇAN

3 No.lu izler Sıçana aittir.

AV PEŞİNDE

Resmin sağ yanında ağaçla kayalar arasına bir bizon saklanmış.

TAKLİTÇİ KÖPEK

1. Giyom Tel'in oğlu, 2.Napolyon, 3.Diyojen, 4.Benjamin Franklin.

DİKKATLİ MİSİNİZ

Dikkat ederseniz göreceksiniz. Yukarda sol köşedeki motif 1,2,7,7 ve 9 No.lu çizimlerde kullanılmıştır.

İKİ MANTAR

5 No.lu yuvarlak bu iki mantar resiminin yapılmasına yarıyor.

SATRANÇ

Problem: 1
1 Vg4 Şel 2.Vdl + mat

Problem: 2
1 Afl h2 2.Ag3 + mat

Problem: 3
1.Ka7 + Şb1 2.Kb7 + Şa2 3.Şc2 Vd4 4.Ac3 + Şa3 5.Kb3 + mat.

SPOR

1-Uluslararası Nikola Petrov Kupası, 2-800 ve 1500 metre, 3-Üç maçı da kaybetti, 4-Gaziantepspor, 5-Denizlispor, 6-Bursaspor, 7-Düzcespor, Tokatspor, Orduspor, Samsunspor, Sarıyer ve Antalyaspor.

SPOR

Sayı Kralı: ERMAN

Son yıllarda gerçek bir aşama yapan Türk basketbolünde Erman Kunter'in de kuşkusuz yeri bulunmaktadır.

İşte bu nedenle O'na Türk basketbolünde "sayı makinesi" diyorlar.

Bugün 24 yaşında bulunan Erman da diğer ünlü basketbolcularımız gibi daha ortaokul sıralarında bu spora başlamış, Galatasaray Lisesini bitirdiği zaman iyi bir basketbolcu olarak sivrilmeğe başlamıştır. Erman'ın ilk kulübü Istanbul Teknik Üniversitesi Spor Kulübüdür. İTÜ takımında bir yıl oynadıktan sonra bugünkü kulübü Beşiktaş'a transfer olan Erman Kunter, Siyah-beyazlı forma altında bugünkü ününe erişmiştir.

7 SORU-7 YANIT

1- *Türk güreşinin son yıllardaki en başarılı temsilcisi Salih Bora, son kez hangi kupada birinci oldu?*
2- *Başarılı atletlerimizden Sermet Timurlenk, Sofya'daki Balkan Salon Şampiyonası'nda hangi metrelerde iki birincilik kazandı?*
3- *Futbol Ümit milli takımımız, Sovyetler Birliği ile Adana ve Istanbul'da yaptığı üç maçtan kaçını kazandı?*
4- *Beşiktaş futbol takımı, Türkiye liginin ikinci yarısına hangi deplasman galibiyeti ile başladı?*
5- *Fenerbahçe'nin İstanbul'da 4-0 yendiği, deplasmanda 2-0 yenilip Federasyon Kupası'nda elediği II. lig takımının adı nedir?*
6- *Birinci Türkiye Gençler liginin liderliğini hangi kulübümüzün gençleri elinde bulundurmaktadır?*
7- *Eski adı Türkiye Kupası olan, bu yıl Federasyon Kupası adı ile yapılmakta olan kupanın 6. turuna, ikinci ligden hangi takımlarımız yükseldiler?*

Yanıtlar 29. Sayfada

Üstün sayı yeteneğinin dışında iyi bir oyun kurucusu olan Erman, bir maçta top sürüyor.

Basketbolde sürekli çalışmanın, başarıda büyük rolü olduğuna işaret eden genç basketbolcu, okul dışında kalan zamanının büyük bir bölümünü basketbol ile değerlendirmektedir. İstanbul İktisadi ve Ticari İlimler Akademisi'nde öğrenimini sürdüren Erman, iki yıldan beri Türkiye Basketbol liginde "sayı kralı" olmaktadır. 1981 Balkan Basketbol Şampiyonası'nda milli takımımız birinci olurken, Erman da takımımıza kazandırdığı 111 sayı ile Balkanların en çok sayı yapan oyuncusu ünvanını elde etmiştir. Basketbolde genç ve A milli takım olmak üzere Ay-Yıldızlı formayı 99 kez giyen Erman Kunter, 1981 yılında milli takımımıza 249 sayı kazandırmıştır.

İdeal bir basketbolcunun çok güçlü ve zeki olmasına işaret eden Erman Kunter, 1.90 boyundadır. Basketbolde gücün çalışma ve iyi bir beslenme ile gerçekleşeceğini söyleyen milli basketbolcumuz, evindeki boş zamanlarını bile basketbol düşünerek değerlendirdiğini, bunun yanı sıra bu sporla ilgili yabancı dilden çeşitli yayınları izlediğini belirtmektedir.

Bugün bile basketbole başladığı ilk günlerin heyecanını yaşadığını açıklayan Erman Kunter, bu spora yeni başlayanlar için şöyle konuşmaktadır:

"-Önce sporu sevmek gerekir. Basketbol bugün artık spor salonlarında olduğu kadar açık havada da yapılan bir spor dalı olmuştur. Her genç sporcu kendisine basketbolü öğretecek olan antrenörlerinin öğütlerini kulaklarında tutmalıdır. Sporcular, takım çalışmalarının yanı sıra fırsat buldukça tek tek de çalışmalı, böylece bireysel yeteneklerini de geliştirmelidir. Bu çalışmaların oyununa büyük yarar sağlayacağı unutulmamalıdır. Ancak bu ağır çalışmaların yanı sıra okul hiç bir zaman ikinci plana atılmamalı. Çünkü basketbol, tüm dünyada olduğu gibi ülkemizde de kültürlü gençlerin sporudur."

NURHAN AYDIN

Erman, Beşiktaş'ın bir maçında takımına yeni bir sayı daha kazandırıyor.

Fotoğraflar/YUSUF NOBERİ

Zehra ablam ve BEN

Uyarlayan: HÂLE KUNTAY

Eda Bebeğin Maması

Demet abla küçük bebeği Eda ile bize gelmişti. Annem Demet ablayı çok sever. Demet abla bebeğe verecekleri mamaları hep anneme sorar.

—"Şişe ile mama veriyorum, bir türlü içmek istemiyor, gıdasını alamıyor diye çok üzülüyorum."

—"Doktoruna telefon et ve sor," dedi annem.

İkisi içeriye telefon etmeye gittiler.

Zehra ablamla ben eğilip bebeğe baktık. Eda bebek bize sırıttı. Zehra ablam mama şişesini eline aldı:

—"Sen mamanı bitirmelisin," diye bebekle konuşmaya başladı. "Bak annen gıdasız kalacaksın diye üzülüyor. Gıdasız kalırsan büyümezsin, her gün biraz daha küçülürsün."

—"Bebekler küçülmez, büyürler," dedim.

—"Mama yemezlerse küçülürler," dedi Zehra ablam. "Küçük bir fare kadar olurlar."

—"Ben fare kadar çocuk görmedim," dedim.

—"Daha küçüksün de ondan," diye yanıt verdi Zehra ablam. "Hele benim kadar büyü, sen de görürsün."

—"Ama Eda bebek fare kadar küçülürse ne yaparız?" Nerdeyse ağlayacaktım.

—"Benim aklıma bir şey geldi!" dedi Zehra abla.

Onun aklına hep çok güzel şeyler gelirdi.

—"Ne geldi, çabuk söyle," diye merakla sordum.

—"Belki Eda bebek şişeden sütün nasıl içildiğini bilmiyor, ona göstermek gerek."

—"Haklısın, ver bana şişeyi, biraz içeceğim ve Eda bebek de görecek, içmek isteyecek."

Zehra ablam Eda bebeğin mama şişesini benim ağzıma dayadı. Bebekler gibi iki elimle şişeyi tuttum ve başladım emmeye. Bir-iki-üç-dört-beş-altı kez emdim.

Şişeyi Zehra ablama verirken baktım şişenin içindeki süt yarıya inmiş.

—"Gördün mü nasıl içtim, Eda bebek?" diye sordum.

Eda bebek ayakları ile tepindi, gülerek bana baktı ve çığlıklar attı. Anlamış olacaktı.

—"Biraz da ben göstereyim," dedi Zehra ablam.

Bu kez Zehra ablam iki eliyle şişeyi tuttu ve başladı emzik kısmını emmeye. Şişenin içinde birşey kalmamıştı. Yarısını ben, yarısını da Zehra ablam içip bitirmiştik.

—"Artık anlamıştır," dedi Zehra ablam.

Eda bebek tepindikçe tepiniyordu. Gülüyor, pembe yanakları ışıl ışıl parlıyordu.

Şişeden nasıl içildiğini anlamış olacaktı. Eda bebeğin giderek küçülmesini, fare kadar kalmasını istemiyordum.

Şişenin içinde kalan son bir iki damlayı da Eda bebek içsin diye şişeyi ağzına verdiğimiz sıra, Demet abla ile annem içerden geldiler. Demet abla mama şişesinin boşaldığını görünce, gözleri ışıldadı ve:

—"Aman çocuklar, nasıl yapabildiniz bunu?" diye sordu.

—"Zor olmadı," diye yanıt verdi Zehra ablam.

—"Zor olmadı ama, ben tadını hiç sevmedim," dedim.

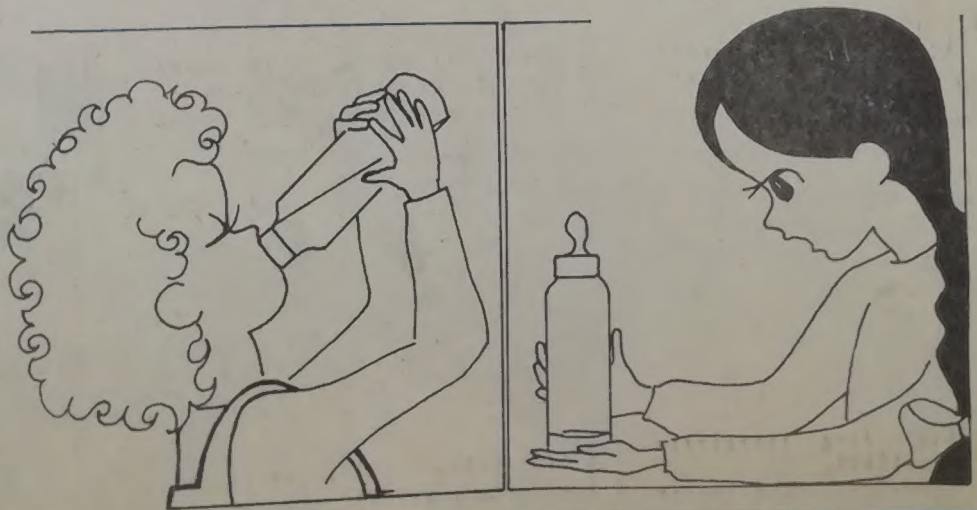

CİNGÖZ KARGA